

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.19.224

**Inventaris van het archief van het
Nederlandse Rode Kruis -
Hoofdbestuur, (1863) 1867-1945
(1950)**

Versie: 12-02-2020

J.H. Rombach, J. Bervoets, I. Heidebrink

Nationaal Archief, Den Haag 2011

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	7
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	9
Openbaarheidsbeperkingen.....	9
Beperkingen aan het gebruik.....	9
Materiële beperkingen.....	9
Aanvraaginstructie.....	9
Citeerinstructie.....	9
Archiefvorming.....	10
Geschiedenis van de archiefvormer.....	10
De institutionele ontwikkeling van het Nederlandsche Rode Kruis.....	10
De ontwikkeling van de Rode Kruis taak.....	16
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	17
De verwerving van het archief.....	18
Inhoud en structuur van het archief.....	19
Verantwoording van de bewerking.....	19
Ordening van het archief.....	19
Verwant materiaal.....	21
Beschikbaarheid van kopieën.....	21
Publicaties.....	21
Literatuurlijst.....	21
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	23
I. Eerste hoofdafdeling.....	23
A. Series en stukken van algemene aard.....	23
1. Notulen.....	23
2. Correspondentie.....	23
3. Jaarverslagen.....	25
II. Tweede hoofdafdeling.....	27
A. Series en stukken van bijzondere aard.....	27
1. Het organisme.....	27
1.1 De organisatorische opbouw.....	27
1.1.1 De vereniging.....	27
1.1.1.1 Algemeen.....	27
1.1.1.2 Het embleem.....	28
1.1.2 Hoofdbestuur.....	29
1.1.3 Kringen.....	30
1.1.4 Plaatselijke afdelingen.....	30
1.1.4.1 Algemeen.....	30
1.1.4.2 Transportcolonnnes.....	31
1.1.5 Afdeling in Nederlands-Indië.....	31
1.1.6 Afdelingen in West Indië.....	31
1.2 Personalialia.....	32
1.2.1 Leden van het Hoofdbestuur.....	32
1.2.2 Leden van het Koninklijk Huis (niet lid van het Hoofdbestuur), ereleden, leden van verdienste.....	33
1.2.3 Personeel van het Hoofdbestuur.....	33
1.2.4 Diverse personalialia.....	33
1.3 Onderscheidingen.....	34

1.3.1 Rode Kruis onderscheidingen.....	34
1.3.2 Medailles.....	34
1.3.3 Andere onderscheidingen.....	35
1.4 Interne dienst en huisvesting van het bureau.....	35
1.5 Financiën.....	36
1.5.1 Algemeen.....	36
1.5.2 Bijzondere onderwerpen.....	36
1.5.3 Plaatselijke afdelingen.....	38
2. Contact met derden.....	38
2.1 Internationale Rode Kruis betrekkingen.....	38
2.1.1 Diplomatieke en Internationale Rode Kruis Conferenties.....	38
2.1.2 Comité International de la Croix-Rouge.....	39
2.1.3 Liga van Rode Kruis Verenigingen.....	40
2.1.4 Buitenlandse Rode Kruis Verenigingen.....	41
2.2 Andere instellingen.....	41
2.2.1 In Nederland.....	41
2.2.2 In het buitenland.....	43
2.3 Voorlichting en propaganda.....	43
2.3.1 Pers en publicaties.....	43
2.3.2 Rode Kruis postzegels.....	44
2.3.3 Films.....	44
3. De uitvoering van de Rode Kruis taken.....	45
3.1 Taak in oorlogstijd en voorbereiding daarop.....	45
3.1.1 Voorbereiding.....	45
3.1.1.1 Verpleegstersopleiding.....	45
3.1.1.2 Materiële uitrusting.....	45
3.1.1.3 Luchtbescherming.....	46
3.1.1.4 (Nood-) Ziekenhuizen.....	46
3.1.1.5 Mobilisatie.....	46
3.1.1.6 Leger- en militair-commissarissen.....	47
3.1.2 Activiteit in de oorlogsdagen van 1940 en daarna.....	47
3.1.3 Zeereddingsdienst.....	49
3.1.4 Het Informatiebureau.....	49
3.2 Taak op maatschappelijk gebied.....	50
3.2.1 Algemeen.....	50
3.2.2 Ziekenhuizen.....	50
3.2.3 Ziekenvervoer.....	50
3.2.4 Eerste Hulp en materiaal.....	50
3.2.5 Hulp bij ziektebestrijding en epidemieën.....	50
3.2.6 Individuele ondersteuning.....	51
3.2.7 Verdeling van ontvangen hulp.....	51
3.2.8 Hulpposten langs de wegen.....	52
3.2.9 Ziekenwagentjes op de stations.....	53
3.2.10 Radio-medische adviezen aan schepen.....	53
3.3 Hulpverlening bij rampen.....	53
3.3.1 Rampen algemeen.....	53
3.3.2 Stormramp Borculo, 1925.....	53
3.3.3 Watersnoodramp, 1926.....	53
3.3.4 Stormramp, 1927.....	54
3.4 Hulpverlening in het Buitenland.....	54
3.4.1 Oostenrijk-Hongarije.....	54
3.4.2 Rusland.....	54
3.4.3 Ambulance Abessinië.....	54

3.4.4 Burgeroorlog Spanje.....	55
3.4.5 Chinees-Japanse oorlog.....	55
3.4.6 Ambulance Finland.....	55
3.4.7 Turkye.....	56
3.4.8 Vluchtelingen Polen.....	56
3.4.9 Nederlanders in België.....	56
3.4.10 Nederlanders in Frankrijk.....	56
3.4.11 Nederlanders in Duitsland.....	56
III. Gedeponeerde archieven en collecties.....	57
A. De Indische afdeling van het Hoofdcomité.....	57
B. De Nederlandsche Vereniging voor Roode Kruis honden.....	57
C. De Gewestelijk Commissaris in Gelderland jhr. dr. Gevers Leuven.....	58
D. Souvereine Orde van Malta afdeling Nederland.....	58
1. De hoofdinspecteur van de Malthazer ziekeninrichtingen.....	58
2. De nationale commissie voor opleiding van katholieke helpsters.....	58
E. De legercommissaris A.N.C.F. Keyzer.....	58
F. Het N.R.K. in ballingschap (1940-1945).....	59
G. Dr. J.H.C. Basting.....	59
H. Dr. Chr. F. Haje.....	60
I. K.J.G. Baron van Hardenbroek van Bergambacht.....	60
J. J.A.M.T. Sannes, med.cand. te Groningen.....	60
IV. Supplementen.....	61
A. Stukken afkomstig van dr. G.W. Boland.....	61
B. Overige aanvullingen.....	62
Bijlagen.....	67
II. Leden van het Hoofdbestuur.....	67
III. Kringcommissarissen.....	75
IV. Internationale Rode Kruis-conferenties en de Nederlandse vertegenwoordigers.....	79
V. Algemene vergaderingen van het N.R.K., 1870-1943.....	82
VI. Concordantie.....	83

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Het Nederlandse Rode Kruis - Hoofdbestuur

Periodisering:

archiefvorming: 1867-1945

oudste stuk - jongste stuk: 1863-1950

Archiefbloknummer:

I27101

Omvang:

393 inventarisnummer(s); 16,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Nederlandse Rode Kruis / Hoofdbestuur

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van het Hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis bevat onder meer vergaderstukken; identiteitsbewijzen en certificaten van medewerkers; stukken betreffende herdenkingen, reorganisaties, regelingen omtrent het gebruik van het embleem en uniformen; correspondentie, statuten en reglementen van de afdelingen in de provincies en in Nederlands-Indië, Suriname en de Antillen; lijsten en correspondentie in verband met de uitreiking van onderscheidingen als de Rode Kruis medaille en het Kruis van Verdienste; stukken inzake schenkingen en legaten aan het Rode Kruis, stukken met betrekking tot de Internationale Rode Kruis conferenties, correspondentie met het Comité Internationale de la Croix-Rouge en buitenlandse zusterorganisaties; voorlichtingsmateriaal en ontwerpen van Rode Kruis-postzegels. Een groot deel heeft betrekking op de werkzaamheden ten tijde van de Tweede Wereldoorlog: onderzoek naar de bescherming van de burgers tegen chemische wapens, de verdeling van levens- en geneesmiddelen, mobilisatie en de oprichting van noodziekenhuizen, staten van gewonde militairen en burgers in ziekenhuizen van het evacuatiegebied Holland, en stukken betreffende evacuaties van burgers uit de kustgebieden en de

hulpverlening aan Arnhem in 1944.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Het Nederlandse Rode Kruis - Hoofdbestuur, nummer toegang 2.19.224, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Ned. Rode Kruis - Hoofdbestuur, 2.19.224, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

DE INSTITUTIONELE ONTWIKKELING VAN HET NEDERLANDSCHE ROODE KRUIS

Het is hier niet de plaats de geschiedenis van het Nederlandsche Roode Kruis en zijn veelzijdige activiteit te schrijven. Het doel van deze inventaris is slechts om een handleiding te bieden aan hen die deze geschiedenis, of bepaalde facetten ervan, willen bestuderen. Omdat echter het archief de neerslag vormt van de handelingen van de vereniging, lijkt het gewenst in het kort de ontwikkeling van het N.R.K. als instituut te schetsen. In deze schets en in de bijlagen zal de toekomstige gebruiker naar wij hopen het materiaal vinden dat hem in staat stelt het archief zelf met profijt te raadplegen.

De naam "Het Nederlandsche Roode Kruis" is eerst in 1895 gegeven aan de "Nederlandsche Vereeniging tot het verleenen van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog". Deze vereniging is in het leven geroepen door Koning Willem III bij diens Koninklijk Besluit van 19 juli 1867 no 60. Aan het hoofd van de vereniging kwam te staan een Hoofdcomité waarvan de voorzitter en de leden door de Kroon werden benoemd, evenals de secretaris, die een toelage uit 's Rijks kas ontving. Het Hoofdcomité koos uit zijn midden een ondervoorzitter en een penningmeester. De statuten en reglementen van orde werden door het Hoofdcomité vastgesteld. Ook de ereleden van de vereniging werden door de Kroon benoemd. In alle gemeenten en in de koloniën zouden afdelingen, ook zodanige die geheel of gedeeltelijk uit vrouwen bestaan, kunnen worden opgericht.

Het eerste Hoofdcomité en de eerste ereleden werden benoemd bij K.B. van 31 juli 1867 no 71, waarna het Hoofdcomité op 3 october d.a.v. de statuten vaststelde en ook nog in hetzelfde jaar het reglement van orde aannam, waarbij het zichzelf verdeelde in de volgende 5 secties:

1. geldelijke aangelegenheden,
2. geneeskundige-en hygiënische-aangelegenheden,
3. vervoer en verblijfmiddelen,
4. binnen- en buitenlandse-aangelegenheden,
5. persoonlijke aangelegenheden van zieke, gekwetste, gestorven en gevangen krijgslieden,
6. benevens de commissie van Dagelijks Bestuur bestaande uit de voorzitter, ondervoorzitter, penningmeester, secretaris en de vijf sectievoorzitters.

In 1868 werden bepalingen vastgesteld omtrent het beheer der geldmiddelen, en een regeling der geldelijke uitkeringen ten behoeve der algemene kas. In 1869 volgde het ontwerp algemene regeling der werkzaamheden van het Hoofdcomité in tijd van oorlog. In art. 6 van de statuten werd bepaald, dat er een algemene vergadering zou worden gehouden, na afloop van iedere oorlog waarin de vereniging hulp had verleend, en overigens alle twee jaren. Zo werd

de eerste algemene vergadering gehouden op 1 en 2 september 1869 te den Haag. Deze vergadering machtigde de voorzitter om aan de Koning te verzoeken een wet te doen voordragen waarbij de statuten werden goedgekeurd en de vereniging rechtspersoonlijkheid zou verkrijgen. Men ging hierbij uit van de gedachte dat de vereniging voldeed aan de vereisten van art. 5 lid 2 van de wet van 23 april 1855 Staatsblad 32, zodat (zijnde een vereniging van onbepaalde duur) erkenning bij een wet noodzakelijk was. Beperking tot een levensduur van 30 jaar zou naar de mening van het Hoofdcmité het werk van jarenlange voorbereiding in gevaar kunnen brengen. De hoop dat deze zienswijze door de regering werd gedeeld leek aanvankelijk gegrond, toen het oprichtingsbesluit van 1867 gepubliceerd werd in het Staatsblad van 8 januari 1870 no 210. Doch een in de door het Hoofdcmité gewenste zin geredigeerd wetsontwerp stuitte op bezwaren in de Raad van State, waardoor de minister van Justitie tot andere gedachten kwam en slechts erkenning voor 30 jaar en goedkeuring van de statuten wilde bevorderen. De gedachtenwisseling hierover was nog hangende toen de Frans-Duitse oorlog in 1870 uitbrak. Omdat het Hoofdcmité niet de verantwoordelijkheid voor een burgerlijkrechtelijk vacuum meende te kunnen aanvaarden, nam het toen genoegen met de belofte van de minister. Doordat nog twee artikelen (9 en 10) aan de statuten moesten worden toegevoegd duurde het tot 1 september voor de statuten werden goedgekeurd (K.B. van 1 september 1870 no 21; statuten gepubliceerd in bijvoegsel tot de Staatscourant van 7 september d.a.v. no 211).

Sinds het Koninklijk oprichtingsbesluit van 1867 is de positie van het N.R.K. opnieuw geregeld bij de volgende K.B.'s:

- K.B. van 6 november 1895 no 175,
- K.B. van 2 april 1909 no 90A, gewijzigd bij K.B. van 26 augustus 1912 no 281,
- K.B. van 19 maart 1913 no 113, gewijzigd bij K.B. van 27 november 1914 no 546,
- K.B. van 22 oktober 1917 no 637, gewijzigd bij K.B. van 15 december 1917 no 693, K.B. van 19 december 1917 no 44 en K.B. van 22 oktober 1921 no 1143,
- K.B. van 28 maart 1925 no 126, gewijzigd bij K.B. van 16 juni 1927 no 181 en K.B. van 21 oktober 1932 no 509,
- K.B. van 16 October 1939 no 548, gewijzigd bij besluit van de secretaris-generaal van het departement van Sociale Zaken van 5 maart 1941 en 15 april 1941.

Hoewel buiten het tijdsbestek van deze inventaris vallende vermelden we tenslotte het thans nog geldende K.B. van 30 november 1956 no 22 ("Besluit Rode Kruis"). Bij K.B. van 27 maart 1912 no 31 zijn de Commenderij Nederland van de Johanniterorde en de Nederlandse afdeling der Souvereine Orde van Malta evenals het N. R.K. gemachtigd om in tijd van oorlog hulp te verlenen aan gewonden en zieken behorende tot de legers van oorlogvoerende mogendheden.

Corresponderend met de haar betreffende K.B.'s heeft de vereniging de volgende statuten vastgesteld na die van 1867 (1870):

- Statuten opgenomen in Staatscourant 21 oktober 1896 no 248,
- Statuten opgenomen in Staatscourant 9 september 1909 no 210,
- Statuten opgenomen in bijvoegsel van Staatscourant 28 juli 1919 no 164 onder no 2465,
- Statuten opgenomen in bijvoegsel van Staatscourant 16 en 17 oktober 1925 no 201 onder no 973,
- Statuten opgenomen in bijvoegsel Staatscourant 16 mei 1934 no 93 onder no 446,
- Statuten opgenomen in bijvoegsel Staatscourant 3 en 4 november 1939 no 216,
- Statuten opgenomen in bijvoegsel Staatscourant 8 oktober 1959 no 1100 onder no 195.

De vereniging is niet teruggekomen op het oorspronkelijke voorstel tot erkenning bij de wet, en is dus steeds aangegaan voor de tijd van 29 jaar en 11 maanden. Deze termijn is verlengd respectievelijk bij K.B. van 22 september 1896 no 34, 24 februari 1927 no 85 (abusievelijk voor 29 jaar) en van 20 juli 1956 no 32.

Ten aanzien van het organisme en de verschillende functies in de vereniging is de volgende ontwikkeling uit de genoemde K.B.'s af te lezen:

1895

- Om de aansluiting van de vereniging bij de geneeskundige diensten van land- en zeemacht reeds in vreedstijd voor te bereiden krijgen de inspecteurs van de geneeskundige diensten van land- en zeemacht ambtshalve zitting in het Hoofdcomité. Om de verbinding met de militaire macht te waarborgen wordt in geval van mobilisatie een lid van het Hoofdcomité als commissaris van het N.R.K. toegevoegd aan het Hoofdkwartier van het veldleger en zo nodig aan de andere hoofdkwartieren.

1909

- De zojuist genoemde commissaris wordt vervangen door de Hoofdcommissaris van het N.R.K. bij de staf van de opperbevelhebber van land- en zeemacht en de eerste commissaris van het N.R.K. bij het hoofdkwartier van het veldleger; beide moeten lid zijn van het Hoofdcomité en worden reeds in vreedstijd benoemd. In geval van mobilisatie worden zo nodig commissarissen van het N.R.K. toegevoegd aan de hoofdkwartieren van de linieën en stellingen; deze behoeven geen lid van het Hoofdcomité te zijn.

1912

- Uitbreiding der werkzaamheden maakt het noodzakelijk een adjunct-secretaris aan het Hoofdcomité toe te voegen, die eveneens door de Kroon benoemd wordt.

1913

- In verband met de toelating van de Johanniteren Maltezer Orde tot de hulpverlening in oorlogstijd wordt het Hoofdcomité uitgebreid met een afgevaardigde van beide Orden, benoemd door de Kroon op voordracht van het convent en het kapittel van de Orden. De leden van het Hoofdcomité, inclusief de secretaris en adjunct-secretaris worden

voortaan benoemd voor 5 jaar, waarna zij herbenoembaar zijn. Het instituut van de kringcommissarissen ontstaat door de bepaling dat, voor bepaalde gewesten door de Kroon commissarissen benoemd kunnen worden.

1914

- Aan het Hoofdcomité wordt de bevoegdheid gegeven een Kruis van Verdienste in te stellen.

1917

- De gedurende de bijzondere omstandigheden tijdens de eerste wereldoorlog gebleken onvolkomenheden in de organisatie en werkwijze van de vereniging leidden tot de instelling van een reorganisatiecommissie, wier rapport de basis vormt voor het K.B. van 1917. Voor de buitengewone algemene vergadering van 1917 waar het rapport van de reorganisatiecommissie besproken werd waren de instelling van kringbesturen, en de verhouding tot het Oranje Kruis wel de voornaamste thema's van discussie.

De interne organisatie werd uitvoeriger dan tot dusver gereguleerd. In de vereniging worden voortaan onderscheiden: de afdelingen, de kringen, het Hoofdbestuur, het Dagelijks Bestuur en de Algemene Vergadering. Hier treedt dus de benaming Hoofdbestuur in de plaats van Hoofdcomité.

Afdelingen kunnen worden opgericht in iedere gemeente, doch slechts één per gemeente. Zij moeten rechtspersoonlijkheid bezitten en staan hiërarchisch onder het kringbestuur, dat zij zelf mede helpen kiezen.

De in het K.B. van 1917 gegeven indeling van het Rijk in 17 kringen is afgestemd op de militaire indeling. De kringen worden bestuurd door het kringbestuur, waarin iedere afdeling een lid kiest en dat de functies van voorzitter, secretaris en penningmeester onderling verdeelt. De kringcommissaris, die ambtshalve zitting heeft in het kringbestuur en zijn kring vertegenwoordigt in het Hoofdbestuur, wordt door de Kroon benoemd voor drie jaar (waarna herbenoembaar) op voordracht van het kringbestuur, ingediend via het Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur bestaat uit:

- De voorzitter, tevens voorzitter van het Dagelijks Bestuur,
- De overige leden van het Dagelijks Bestuur,
- De kringcommissarissen, ambtshalve,
- De Hoofdcommissaris van het N.R.K., ambtshalve,
- De directeur van het Informatiebureau, ambtshalve,
- Leden-adviseurs en vertegenwoordigers van instellingen van goed omschreven nut voor de vereniging, door de Kroon te benoemen op voordracht van de Algemene Vergadering,
- Een opper- of hoofdofficier van de Generale Staf door de Kroon te benoemen op voordracht van de Minister van Oorlog,
- Een rechtskundig vertegenwoordiger van het departement van oorlog, door de Kroon te benoemen op voordracht van de minister.

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit:

- De voorzitter, door de Kroon benoemd,
- De eerste ondervoorzitter, door de Kroon benoemd op voordracht van de Algemene Vergadering,
- De inspecteurs van de geneeskundige diensten van land- en zeemacht, ambtshalve, waarvan die van de landmacht tevens tweede ondervoorzitter zal zijn,
- Een vertegenwoordiger van de Johanniter- en van de Malthezer Orde, door de Kroon benoemd op voordracht van de minister van Oorlog na overleg met het convent en kapittel van die Orden,
- Vier leden door de Kroon te benoemen op voordracht van de Algemene Vergadering.

Deze allen, Hoofd- en Dagelijks Bestuursleden, worden voor zover niet ambtshalve zitting hebbend, benoemd voor 5 jaar en zijn herbenoembaar. Als leeftijdsgrens voor deze functies wordt 70 jaar ingevoerd. Het Dagelijks Bestuur verdeelt de functies onderling, zodat een der leden wordt aangesteld als secretaris-generaal, een tot penningmeester, een tot hoofd van het transportwezen en een tot hoofd van het ziekenhuiswezen.

Het Hoofdbestuur zal worden bijgestaan door een of meer secretarissen, door de Kroon benoemd en ontslagen op voordracht van het Hoofdbestuur (art. 17 lid 3). De toelage uit's Rijks kas aan de secretaris wordt niet meer vermeld.

De Algemene Vergadering zal voortaan eenmaal per jaar bijeenkomen, en bestaat uit de leden van het Hoofdbestuur en de afgevaardigden van de afdelingen en van Nederlar's Oost- en West-Indië.

In verband met de gerezen moeilijkheden was een overgangsmaatregel noodzakelijk. Deze hield in, dat met het in werking treden van het K.B. het zittende Hoofdcomité aftrad en vervangen werd door een Hoofdbestuur dat zitting zou hebben tijdens de duur van de bijzondere omstandigheden (de oorlog), en tot taak had de nieuwe statuten vast te stellen en het tot stand komen van kringbesturen te bevorderen. Het einde van de bijzondere omstandigheden werd tenslotte bepaald op 1920.

Het K.B. van 1917 betekent wel de grootste reorganisatie die de vereniging heeft gekend.

1925

- Dit jaar bracht enkele veranderingen, o.m. in de organisatie van de kringen, die zullen samenvallen met de provinciegrenzen. Het Hoofdbestuur kan daarop evenwel afwijkingen voorstellen. Zo is met name Overijssel gesplitst in de kringen West Overijssel en Twenthe. De kringcommissarissen worden voor 5 jaar benoemd en zijn gebonden aan de leeftijdsgrens van 65 jaar. Hun werkzaamheden worden geregeld in een instructie van het Hoofdbestuur. De samenstelling van het Dagelijks Bestuur was reeds in 1921 met een lid uitgebreid doordat er vijf i.p.v. vier leden op voordracht van de Algemene Vergadering zouden worden benoemd.

De Hoofdcommissaris van het N.R.K. wordt toegevoegd aan de

inspecteur van de geneeskundige dienst der landmacht, de legercommissaris aan het Hoofdkwartier van het veldleger, de commissarissen bij de lagere onderdelen. Zij worden allen reeds in vreedstijd benoemd voor vijf jaar (herbenoembaar) en treden op 65-jarige leeftijd af.

1932

- De wijziging van dit jaar had betrekking op deze verbindingsfiguren tussen N.R.K. en leger. Voortaan zal in geval van mobilisatie een door de minister van Oorlog te bepalen aantal gedelegeerden van het N.R.K. belast worden met de leiding van de vrijwillige hulpverlening bij de onderdelen van het leger. Twee van hen, toegevoegd aan resp. de inspecteur van de geneeskundige dienst der landmacht en het hoofdkwartier van het veldleger zijn Hoofd- en legercommissarissen van het N.R.K., de overige gedelegeerden worden militair-commissaris genoemd. Hun bestemming wordt door het Hoofdbestuur bepaald. Zij worden reeds in vreedstijd benoemd voor 5 jaar, zijn herbenoembaar en treden op 65-jarige leeftijd af.

1939

- Opnieuw komt er een verandering, doordat er twee gedelegeerden worden toegevoegd aan de inspecteur van de geneeskundige dienst der landmacht, die resp. hoofdcommissaris voor het ziekenhuiswezen en hoofdcommissaris voor het transportwezen zullen heten. Deze beide krijgen tevens ambtshalve zitting in het Hoofdbestuur. Het Hoofdbestuur wordt in dat jaar uitgebreid met een lid door de Kroon benoemd op voordracht van het Centraal comité van het Nederlands-Indische Rode Kruis.

Tot zover de hoofdpunten uit de ontwikkeling in de interne samenstelling van de vereniging, tot aan de tweede wereldoorlog. In deze oorlog heeft het Dagelijks Bestuur onder leiding van de eerste onder-voorzitter getracht de vereniging zo goed mogelijk te laten voortbestaan ten dienste van de bevolking. Dit duurde tot november 1944, toen het Dagelijks Bestuur en de secretarissen hun taak neerlegden in verband met de benoeming van de "deutschfreundliche" Heer Piek tot secretarisgeneraal. Sindsdien lag het Rode Kruis werk (de afdelingen hebben zich bij het Dagelijks Bestuur aangesloten) stil tot de bevrijding in mei 1945.

Terwijl de activiteiten van het Rode Kruis in bezet Nederland noodzakelijkerwijze vrijwel beperkt waren tot het binnenland ontstond in Londen het London Committee of the Netherlands Red Cross Society, waartoe de koninklijke voorzitter spoedig na haar aankomst in de Engelse hoofdstad het initiatief nam, Nadat het C.I.C.R. verzekerd had dit London Committee te zullen erkennen, vond op 3 juni 1940 de oprichting plaats. In hetzelfde jaar reeds nam het London Committee de uitvoering op zich van de werkzaamheden van het Netherlands Emergency Committee, dat zich de hulpverlening aan in Engeland gestrande Nederlanders ten doel stelde. Toen de fondsen van dit comité geheel uitgeput waren ging het in 1942 in het London Committee op.

De juridische positie van het London Committee werd geregeld door de trustschapsacte van 16 september 1940 waardoor de Nederlandse ambassadeur en de consul-generaal te Londen als zodanig lid van het Committee werden.

Toen na de bevrijding van Nederland het bestaansrecht van het London Committee verviel heeft het op 17 april 1946 zijn kapitaal en fondsen overgedragen aan het N.R.K. in 's-Gravenhage, waarmee officieel een einde kwam aan de wereldwijde werkzaamheden van het N.R.K. in ballingschap.

DE ONTWIKKELING VAN DE RODE KRUIS TAAK

Bij de oprichting in 1867 was de taak van de nieuwe vereniging nog geheel beperkt tot het verlenen van hulp aan zieke en gewonde krijgslieden in tijd van oorlog. Hetzij Nederland er al dan niet in betrokken is. Reeds spoedig ontstond er discussie over de interpretatie van deze doelstelling, waarbij het Hoofdbestuur tegenover de afdelingen vast hield aan een enge uitleg. Uit de discussie en de ervaring groeide het inzicht dat althans enige werkzaamheid in vreedstijd noodzakelijk was wilde men wanneer de nood aan de man mocht komen voorbereid zijn op de uitvoering van de eigenlijke taak van de vereniging. De opleiding van verpleegsters is een van de middelen waardoor enkele afdelingen zich gingen voorbereiden op de toekomstige taak. Het K.B. van 1895 geeft nog slechts in de preambule de overweging dat de wenselijkheid gebleken is dat reeds in tijd van vrede een geregeld overleg plaats hebbe tussen het Hoofdcomité en de departementen van Oorlog en Marine, en bepaalt in art. 9 dat de aansluiting in oorlogstijd van de vereniging bij de geneeskundige diensten van land-en zeemacht in tijd van vrede zoveel mogelijk voorbereid en geregeld zal worden en dat daartoe de inspecteurs van die diensten zitting zullen krijgen in het Hoofdcomité.

In het K.B. van 1909 komt dan de grote ommekeer: naast de hulpverlening aan zieke of gewonde militairen krijgt de vereniging tot doelstelling (art. 2): "mede te werken tot leniging van de nood bij rampen in binnen- of buitenland. De vereniging zal (art. 3) voorbereidingen treffen tot het in tijd van oorlog beschikbaar stellen van geoefend personeel, van geneeskundige inrichtingen en van doelmatig transport-en verplegingsmateriaal, en tot het in werking stellen van een Informatiebureau voor zieken en gewonden. In vreedstijd zal zij zich wijden (art. 4) aan zodanig maatschappelijk werk dat de belangstelling der Natie in haar werk levendig gehouden wordt en medegewerkt wordt to het verkrijgen van kapitaal en de nodige hulpmiddelen". Van dit moment dateert dus de uitgebreide vredestaak van het N.R.K., benevens het Informatiebureau als instelling van het Rode Kruis. Aangezien dit Informatiebureau een geheel afgescheiden onderdeel van de Rode Kruis organisatie is gebleven zijn de archieven ervan ook niet opgenomen in deze inventaris. Voor de ontwikkeling van dit bureau en zijn taak wordt verwezen naar de literatuurlijst.

Na de omschrijving van de taak in 1909 komt er geen essentiële wijziging meer in de doelstelling van de vereniging. In 1914 krijgt het Rode Kruis in geval van mobilisatie de algemene leiding van de vrijwillige hulpverlening, en rust op de

andere erkende verenigingen (de Johanniter- en Malthazer Orde) de verplichting zich in dat geval aan de leiding van het Rode Kruis te onderwerpen. De in 1909 zeer ruim gestelde medewerking tot leniging van nood bij rampen in binnen- of buitenland wordt in het K. B. van 1917 (art. 3 laatste lid) geclausuleerd door de toevoeging: voor zover een goede vervulling van haar oorlogstaak daardoor niet in gevaar wordt gebracht. Deze clausule is sindsdien gehandhaafd, doch heeft de grote vlucht van de werkzaamheden in vredestijd van het Rode Kruis niet verhinderd. Sinds de erkenning van de vrede taak van het Rode Kruis wordt deze in zijn omvang en uitbreiding bepaald door behoefte en de door andere instellingen ontplooidde activiteit.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Het archief van het Hoofdbestuur zal tot 1876, toen het Pagehuis aan het Lange Voorhout (no 6) als zetel van het Hoofdcomité in gebruik werd genomen, bewaard zijn in de woning van de voorzitter. Het heeft sindsdien slechts één werkelijke verhuizing gekend, nl. van het Lange Voorhout naar de huidige zetel van het Hoofdbestuur in het pand Prinsessegracht 27, in 1915. Wanneer dit als een gunstige factor in de bewaring van het archief gezien wordt, moet er direct of gewezen worden dat de interne verhuizingen in het pand Prinsessegracht (inclusief het daarbij behorende koetshuis aan de Jan Evertstraat) zeer talrijk zijn geweest, met alle gevolgen vandien. Wanneer het archief af en toe zo goed mogelijk geordend was viel het bij een dergelijke verhuizing spoedig weer in een verwaarloosde staat terug.

De grote reorganisatie van 1917 bracht een accent-verschuiving in de werkzaamheden van de secretaris naar de secretaris-generaal, die in toenemende mate het beleid ging bepalen. De vorming van een bureaustaf werd noodzakelijk; de secretaris trad slechts op als hoofd van deze staf. De uitbreiding van het Hoofdbestuursapparaat was noodzakelijk door de vele nieuwe taken die het Rode Kruis op zich nam. Dit komt in het archief tot uiting in de verschijning van dossiers. Bij de invoering van het registratuurstelsel in februari 1946 is op de toen nog aanwezige correspondentie tot 1944 een alfabetische klapper op onderwerp (rubriek, dossier) gemaakt, evenals voor het archief van 1945-februari 1946. Helaas is een aanzienlijk deel van het oude archief toen buiten de herordening gebleven, zodat sindsdien een min of meer geordend oud archief bestond naast een geheel ongeordend en verwaarloosd oud archief, dat juist de stukken van 1876-1917 bevatte. Met de huidige inventaris is aan deze ongewenste toestand een einde gemaakt.

Het moet bijzonder betreurd worden, dat in de jaren na 1945 op geheel willekeurige wijze tot vernietiging van archiefbestanddelen is overgegaan, waarbij zelfs geen summiere lijst van de vernietigde stukken werd opgemaakt. Of de belangrijke leemten in het archief bij een dergelijke gelegenheid zijn ontstaan is niet na te gaan. Het ontbreken met name van de afdelingsverslagen van 1909-1930 (Slechts die van Assen en Eindhoven bleven toevallig gespaard) is zo'n leemte die slechts zeer ten dele aan te vullen is uit de in de gedrukte Handelingen (zie litteratuurlijst) opgenomen gegevens.

Om het belang van het archief voor het Rode Kruis zowel als voor algemener onderzoek aan te duiden moge volstaan worden met een globale opsomming van onderwerpen en waarover het veel of belangrijk materiaal bevat:

- De Frans-Duitse oorlog 1870-1871,
- Militaire verrichtingen in het voormalig Nederlands Oost-Indië,
- De Zuid-Afrikaanse oorlogen,
- Het begin van de verpleegstersopleiding in Nederland,
- Nederlandse hulp aan het buitenland,
- Nederland tijdens de 1e wereldoorlog,
- Nederlandse bijdragen aan het internationale Rode Kruis werk,
- Plaatselijk werk op maatschappelijk-hygiënisch terrein,
- Rode Kruis hulpverlening tijdens de meidagen van 1940,
- Ontwikkeling van materieel ten gebuik bij de hulpverlening.

Deze opsomming is allerminst limitatief doch wil slechts een beeld geven van de gevarieerde inhoud van het Rode Kruis archief.

Opmerking verdient nog, dat het archief van het London Committee in 1946 niet is overgedragen en de verblijfplaats niet bekend is.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archiefblok bevat archiefstukken onder verschillende rechtstitels verworven.

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Na de beide hoofdafdelingen van de inventaris, die geen nadere toelichting behoeven, zijn de gedeponeerde archieven en collecties geplaatst, ieder voorzien van een aantekening omtrent de herkomst. Voor het gemak van de gebruiker zijn tenslotte enkele uitgebreide bijlagen en indices opgenomen.

Na voltooiing van de inventaris van het archief van het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis door mr. J.H. Rombach werden in de loop de jaren enkele bescheiden aan het archief toegevoegd. Een aanvulling bestond uit een pak dat door Rombach werd aangetroffen in het Museum "Flehite" in Amersfoort; zij werd door Rombach van een gedetailleerde lijst voorzien. (Zie onder inv.nr. 389.)

Intussen bleek de inventaris van mr. Rombach op technische bezwaren te stuiten: grote series van een meter archief waren in één inventarisnummer ondergebracht, terwijl de bescheiden in verschillende afzonderlijke dozen waren verpakt. Om die reden is het bestand omgenummerd.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Deze inventaris omvat het archief van het Hoofdcomité (na 1917: Hoofdbestuur) tot aan de herleving van het N.R.K. na de bevrijding in 1945. Voor het archief dat in die eerste stormachtige tijd na mei 1945 ontstond werd eerst een eigen registratuursysteem ontworpen, dat in februari 1946 is vervangen door de code van de Vereniging van Nederlandse gemeenten, aangepast aan de behoeften van de Rode Kruis organisatie. In het hier beschreven archief zijn twee ordeningssystemen te onderkennen. Aanvankelijk bezigde men het agendastelsel, waarbij evenwel veel stukken buiten de agenda om door de voorzitter werden afgedaan. Deze niet geagendeerde stukken zijn zoveel mogelijk tot rubrieken of dossiers herleid. Na 1914 vinden we door elkaar gebruikt een rubrieken- en dossierstelsel. Dit is zoveel mogelijk gehandhaafd. Voor zover oorspronkelijk volgens het agendastelsel opgeborgen stukken later uit hun verband zijn gehaald en tot een rubriek of dossier samengevoegd, zijn deze rubrieken of dossiers, die immers blijkbaar door het bestuur zelf nuttig werden geacht, intact gelaten. Dit kon met te minder bezwaar gedaan worden omdat eigentijdse toegangen zoals agenda's of klappers ontbreken, zodat de op de stukken prijkende nummers voor de tegenwoordige gebruiker waardeloos zijn geworden en een poging tot herstel van de oude orde, die bovendien reeds door de archiefvormende ambtenaren was verlaten, derhalve zinloos leek.

Waar dit nodig leek zijn verwijzingen aangebracht.

Toen in 1945-1946 (de helft van) het archief geordend en verpakt werd is een alfabetische klapper gemaakt op de onderwerpen die op de stofomslagen aangegeven waren. De omschrijvingen missen evenwel veelal iedere datering

en zijn ook overigens voor de huidige (en vooral de toekomstige) gebruiker veel te summier. Het om onverklaarbare redenen (misschien omdat men het niet als "correspondentiearchief" zag?) buiten de ordening van 1946 gebleven deel van het archief bleek aanvullingen op vele der rubrieken of dossiers te bevatten. Het was dus noodzakelijk de beide delen van het archief te herenigen en de alfabetische "ordening" van 1946 te vervangen door de systematische ordening van het gehele archief die thans doorgevoerd is.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

PUBLICATIES

LITERATUURLIJST

Naast enkele publicaties zijn hierin opgenomen de belangrijkste beschouwingen, gedrukte verslagen en rapporten betreffende de organisatie en de activiteiten van het N.R.K. in het door de inventaris bestreken tijdvak. Tenzij anders vermeld betreft het uitgaven van het Hoofdbestuur. Voor nadere inlichtingen omtrent Rode Kruis literatuur kan men zich tot de bibliotheek van het Hoofdbestuur wenden. *De Handelingen van de Vereniging* (jaarverslagen en verslag van de algemene vergaderingen. Deel I (1870)-heden.

t/m 1916 zeer uitgebreid. *De Samaritaan*, officieel orgaan van het N.R.K. en het Oranje Kruis, 1933-1939.

De Samaritaan was een voortzetting van "het Reddingwezen" als orgaan van het Oranje Kruis en het bijblad van Vox Medicorum, dat aan het Rode Kruis was gewijd. Maandblad *het Nederlandsche Roode Kruis*, 1940-heden. *Verzameling van Koninklijke besluiten, reglementen en andere gegevens betrekking hebbend op de vereniging het N.R.K.*, algemene landsdrukkerij, 1937. H. Ch. G. J. van der Mandere, *Geschiedenis van het N.R.K., 1867-1917*, Amsterdam, 1917. Jhr. H. Beelaerts van Blokland. *Enkele hoofdpunten uit de geschiedenis van het N.R.K.*, 1947. L. Mulder, *Vorbereiding in vreedestijd*, rede, Utrecht, 1868. *Officiële bulletins uitgegeven door het Hoofdcomité*, 1870-1871. C. W. M. van de Velde, *De Nederlandsche ambulance te Versailles gedurende september, oktober en november 1870*, Utrecht, 1870.

Over de Rode Kruis ambulances in de Frans-Duitse oorlog bestaat veel literatuur. F. X. J. van Opdorp, *Atchin en het Rode Kruis*, den Helder, 1873.

Over de ambulance naar Zuid Afrika en de Balkan vindt men uitvoerige verslagen in de Handelingen over de betreffende jaren. N.R.K., *Onze pestambulance*, 1914. *Het N.R.K. van 1917-1920*.

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDELEN

I. EERSTE HOOFDAFDELING

A. SERIES EN STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

1. NOTULEN

- 1-3** Notulen van Hoofdbestuursvergaderingen, 1867-1873 afschriften, 1916-1940 met bijlagen.
1867-1909 3 pakken
- 1** 1867-1909
2 1910-1925
3 1926-1940
- 4-6** Notulen van Dagelijksbestuursvergaderingen, 1868-1917, 1920-1942, 1944 3 pakken
Ontbreekt 1939 tot 20 oktober.
- 4** 1868-1915
5 1916-1930
6 1931-1944
- 7** Alphabetische klappers op de notulen van Dagelijksbestuursvergaderingen, 1893-1915 1 deel
- 8-9** Notulen van Bureauvergaderingen 1-671, 5 september 1922-25 oktober 1938 2 pakken
Niet geheel compleet; ten dele waren deze vergaderingen tevens Dagelijksbestuursvergaderingen.
- 8** 1922-1934
9 1935-1938

2. CORRESPONDENTIE

- 10-17** Ontvangen brieven, 1867-1894 8 pakken
Zie ook inv.nr. 49.

1867-1869	nrs 190-215
1870	nrs 1-600 kabinet
1870	nrs 216-2431r
1871	nrs 852-871 kabinet
1871	nrs 2431g-3011b
1872	nrs 3011c-3580
1873	nrs 3581-3909

1874	nrs 3910-4219b
1875	nrs 4220-4501
1882-1888	nrs 6723-7041
1894	nrs 9088-9186

10	190-1000
11	1001-2000
12	2001-2900
13	2901-3909
14	3911-6852
15	6853-9186
16	1-299 kabinet
17	300-871 kabinet

- 18** Niet geagendeerde correspondentie en andere stukken van de voorzitters Jhr. de Stuers en van Meurs, 1872-1890 1 omslag
- 19-21** Minuten en doorslagen van uitgaande brieven, 1914-1943 3 pakken
- 19** 1914
nrs. 12501-13570
- 20** 1918-1919, 1923-1924
nrs. 2392, 1015
- 21** 1943,
nrs. 1-1500
- 22-23** Correspondentie met plaatselijke afdelingen, particulieren en instellingen, 1914 2 pakken
- 22** F-L
Met plaatselijke afdelingen en particulieren te: Ferwerd, 's-Gravenhage, Haarlem, Haastrecht, Hardenberg, Hardenwijk, Harlingen, Harmelen, Hattem, Heesum, Heemstede, Heerenveen, Heerlen, Heeswijk, den Helder, Hellendoorn, Helmond, Hendrik Ido Ambacht, Hengelo (G.), Hengelo (O.), Heusden, Hillegersberg, Hilvarenbeek, Hilversum, Hoeven, Hoogeloon, Hoogerheide, Hoogeveen, Huizen, Hulst, IJpendam, Laren (N.H.), Leerdam, Leeuwarden, Leiden, Lekkerkerk, Leysin (Zw.), Lichtenvoorde, Lisse, Lith, Lobith, Lochem, Loosduinen, Lunteren
- 23** M-T
Met plaatselijke afdelingen en particulieren te: Maarssen, St. Maartensberg, Maasbracht, Meppel, Metzlawier, St. Michielsgestel, Middelburg, Monster, Montfoort, Mook, Moordrecht, Nederweert, Neede, Nieuwediep, Nieuwerkerk a/d IJssel, Noordgouwe, Noordwijk a/z. Noordwijkerhout, Numansdorp, Nunspeet, Nijkerk, Nijmegen, St. Oedenrode, Oldeboorn, Oldenbroek, Oldenzaal, Onze Lieve Vrouwen Parochie, Ooltgensplaat, Oostburg, Oosterhout, Oostvoorne, Ossendrecht, Oudenbosch, Oudkarspel, Overflakkee en Goedereede, Putte (N.Br.), Reuver, Rhenen, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Rozenburg, Rijen, Rijsoord, Rijssen, Rijswijk, Terneuzen

- 24** Correspondentie met de gewestelijk commissarissen en de kringbesturen in de 11 provincies, 1915-1917 1 pak
zie ook inv.nrs. 80-81.
- 25-26** Correspondentie met plaatselijke afdelingen en particulieren, 1915-1917 2 pakken
- 25** A-G
Met en betreffende de afdelingen en particulieren te: Aardenburg, Alkmaar, Almelo, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Axel, Baarn, Bergen op Zoom, Berkel en Rodenrijs, Bladel, Blerick, Bodegraven, Borculo, Breda, Bussum, Boxmeer, Boxel, Delden, Delft, Delfzijl, Deventer, Dieren, Dinteloord, Dinxperlo, Doesburg, Dordrecht, Driebergen-Rijsenburg, Ede, Eibergen, Eindhoven, Emmen, Enschede, Epe, Etten en Leur, Fijnaart, Gaasterland, Genderen, Goes, Goirle, Gorinchem, Gouda, Grave, 's Gravenhage, Groenlo, Groningen
- 26** H-K
Met en betreffende de afdelingen en particulieren te: Haarlem, Haarlemmermeer, Haastrecht, Harderwijk, Heesum, Heerenveen, Heerlen, den Helder, Helmond, Hengelo (G.), Hengelo (O.), 's-Hertogenbosch, Hilversum, Hontenisse, Hoogeveen, Hoogezand-Sappemeer, Hoorn, Hulst, Kampen, Krabbendijke, Krimpen a/d IJssel
- 27** Correspondentie met plaatselijke afdelingen en particulieren in Gelderland en Zuid-Holland, 1918-1925 1 pak
Met: Kring Arnhem en de afdelingen Oude IJssel, Rhenen, Winterswijk, Zutphen en Berkel, Delft, Gouda, 's-Gravenhage en Monster
- 28** Circulaires uitgegaan van het Hoofdbestuur, 1936-1937 1 pak

3. JAARVERSLAGEN

Zie ook inv.nrs. 50-51

- 29-44** Jaarverslagen van de plaatselijke comités (afdelingen), 1868-1944 25 pakken
- 29** 1868-1870; A-G
- 30** 1870; H-Z
- 31** 1871-1880; A-Z
- 32** 1881-1896; A-Z
- 33** 1897-1908; A-Z
- 34** 1910-1930; A-Z 1931A-G
- 35** 1931; H-Z 1932; A-Z
- 36** 1933; A-Z
- 37** 1934; A-Z
- 38** 1935; A-Z
- 39** 1936; A-Z
- 40** 1937; A-Z

-
41	1938; A-Z	
42	1939-1940; A-Z	
43	1941; A-Z	
44	1942; A-Z	
45	Staat van ingekomen jaarverslagen en contributiën van de plaatselijke afdelingen, 1922-1928	1 katern
46	Correspondentie betreffende verzending enz. van jaarverslagen van Hoofdbestuur, plaatselijke afdelingen en diverse instellingen, 1925-1944	4 omslagen
47	Stukken betreffende de oprichting van het Nederlandse Rode Kruis (Nederlandse Vereniging tot het verlenen van bijstand aan zieken en gewonde krijgslieden). 1867-1868	1 omslag
48	Stukken betreffende de regeling van werkzaamheden van het Hoofdcomité, instructie van de penningmeester en circulaires over voorbereiding in tijd van vrede. 1868-1875	1 omslag
49	Correspondentie van de voorzitter van het Hoofdcomité 1868-1875 Zie ook inv.nrs. 10-17.	1 omslag

II. TWEEDE HOOFDAFDELING

A. SERIES EN STUKKEN VAN BIJZONDERE AARD

1. HET ORGANISME

1.1 DE ORGANISATORISCHE OPBOUW

1.1.1 De vereniging

1.1.1.1 Algemeen

- 50-51** Stukken en correspondentie betreffende de algemene vergaderingen gehouden in 1871 en 1928-1940.
1869-1940 2 pakken
Zie ook inv.nr. 54.
- 50** 1869-1871
- 51** 1933-1940
- 52** Koninklijke Besluiten betreffende en statuten van de vereniging (gedrukt) met enige correspondentie betreffende de K.B.'s, 1925-1937 1 omslag
Zie inleiding.
- 53** Kort overzicht van de geschiedenis van het Rode Kruis en Nederland, z.d. (1884) 1 stuk
- 54** Stukken betreffende de viering van het 25-jarig bestaan van het Nederlandsche Roode Kruis tijdens de algemene vergadering op 19 juli 1892 1 omslag
- 55** Stukken betreffende de herdenking van het 60-jarig bestaan van het N.R.K. Met foto. 1927 1 pak
- 56** Stukken betreffende de herdenking van het 70-jarig bestaan van het N.R.K., 1937 1 omslag
- 57** Stukken betreffende de herdenking van het 75-jarig bestaan van het N.R.K., 1942 1 omslag
- 58** Ontwerp reglement van orde voor de vergadering bedoeld in artikel 6 van de statuten, z.d. 1 stuk

- 59** Prae-advies aan het Hoofdcomité door de commissie ter beoordeling van de wenselijkheid van herziening der statuten, met minderheidsnota door D.A.C. graaf van Hogendorp en amendementen van Jhr. Mr.J.A. van Singendonck en Dr. D. Polak Daniëls,
1876 1 omslag
- 60** Circulaire aan de comités betreffende het niet doorgaan van de speciale vergadering met afgevaardigden van de comités,
1891 1 stuk
- 61** Notulen der bemiddelingscommissie,
1915 1 deel
- 62-63** Vergaderstukken en correspondentie van de bemiddelingscommissie, 1915 en de reorganisatie-commissie ingesteld in 1916 met rapport van deze commissie (gedrukt),
1917 2 banden + 1 omslag
- 62** Vergaderstukken en correspondentie 1916-1917
- 63** Rapport met bijlagen 1917
- 64** Stukken betreffende de werkzaamheden van de commissie inzake statutenwijziging, 1939, met retroacta
1919-1934 1 omslag
- 65** Stukken betreffende de reorganisatie-commissie ingesteld door de secretaris-generaal van het departement van Sociale-Zaken,
1941-1942 1 pak
- 66** Stukken betreffende het reorganisatie-schema door Dr. Offerhaas,
1944 1 omslag
- 67** Stukken betreffende de "Richtlinien für die Tätigkeit des N.R.K. im militärischen Kampfgebieten", en de praktische uitwerking daarvan o.m. door gedwongen graafwerkzaamheid van transportcolonisten van de afdeling Hilversum,
1943 1 omslag
- 1.1.1.2 Het embleem**
- 68** Nota van de secretaris W.J. Vervloet over de bescherming van het rode kruis teken en de vereenvoudiging van de naam van de naam van de vereniging,
1893 1 stuk
- 69-70** Correspondentie betreffende het gebruik van het rode kruis teken op ziekenauto's enz. en misbruik van het embleem door diverse personen en instellingen,

1915-1944 2 pakken
69 1915-1934
70 1935-1944

71 Correspondentie betreffende het gebruik van het rode kruis embleem door de Union internationale des automobile-clubs-médicaux, 1932-1934 1 omslag

72 Minuten van adviezen betreffende het gebruik van het embleem en de rode kruis uniform, uitgebracht door Mr. F. Donker Curtius, o.m. aan Dr. F. van Dijk te Rotterdam, 1933, 1939 1 omslag

1.1.2 Hoofdbestuur

73 Nota en brieven van Dr. W. Krol betreffende de positie van de inspecteurs van de geneeskundige diensten van land- en zeemacht in het Hoofdcomité, 1894 1 omslag

74 Ontwerp van een algemene regeling der werkzaamheden voorlopig vastgesteld in de vergadering van het Hoofdcomité van 9 mei 1877 2 stukken

75 Ontwerp van een instructie voor de penningmeester van het Hoofdcomité, met bijlagen, z.d., (1876) 3 stukken

76 Stukken betreffende de benoeming van H. Pieck tot secretaris-generaal en de reactie daarop van de leden van het Dagelijks Bestuur, 1944 1 omslag

77 Stukken betreffende na 14 december 1944 door de démissionaire leden van het Dagelijks Bestuur verrichte handelingen, 1944-1945 1 omslag

78 Stukken, welke na het vertrek van secretaris-generaal Pieck werden gevonden, 1945 1 omslag

79 Stukken betreffende de werkzaamheden vlak na de bevrijding, 1945 1 omslag
 Hierbij mededelingenblad nrs 2 en 4 van het Centraal Bureau van het N.R.K. voor bevrijd gebied te Eindhoven, (gedrukt).

1.1.3 Kringen

- 80-81** Correspondentie met en betreffende kringcommissarissen en waarnemend kringcommissarissen, 1918-1945 2 pakken
zie ook inv.nr. 24
- 80** Algemeen, Groningen, Friesland, Drenthe, Limburg, Noord-Brabant
- 81** Zeeland, Gelderland, Utrecht, Zuid-Holland, Twente, Overijssel, Noord-Holland Noord, Noord-Holland Zuid

1.1.4 Plaatselijke afdelingen

1.1.4.1 Algemeen

- 82** Reglementen van opgeheven afdelingen. 1 pak
Het betreft de (gewezen) afdelingen: Alkmaar, Almelo, Barneveld, Bergambacht en Ammerstol, Bergschenhoek, Bladel, Brummen, Dantumadeel, Delfshaven, Dokkum, Ede, Franeker, Gendringen, Giessendam, Gorssel, 's-Gravenzande, Haarlemmermeer, Hattum, Heerde, Heeze, Heusden, Hillegersberg, Hoeksewaard, Hoorn, Hulst, Kampen, Kinderdijk, Langstraat, Leerdam, Lisse, Oosterbeek en Renkum, Over Betuwe, Raamsdonk, Rozenburg, Sassenheim, Schermer, Schiedam (m), Sittard, Sliedrecht, Smilde, Steenbergen, Steenwijk, Texel, Tiel, Uden, Vianen, Vlaardingen, Vlissingen, Voorburg, Voorst en Wilp, Wageningen, Weesp, Westzaan, Woerden, IJsselmonde (eil.), Zaandam, Zaltbommel, Zeist, Zierikzee. In veel gevallen hierbij de oprichtingsbrief en de eerste ledenlijst.
- 83** Stukken betreffende de statuten van plaatselijke afdelingen, opgemaakt in verband met het Koninklijk Besluit van 1939 1 pak
Het betreft de statuten van de afdelingen: Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Arnhem, Baarn, Barneveld, Bergen (N.H.), Beverwijk, de Bilt en Bilthoven, Bodegraven, Breda, Brunssum, Bunschoten-Spakenburg, Bussum-Naarden, Castricum-Limmen, Delft, Delfzijl, Deventer, Doorn, Dordrecht, Driebergen-Rijsenburg, Egmond a/z, Eindhoven Emmen, Enschede, Geldrop, Gorinchem, Gouda, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Haarlemmermeer, Harlingen, Heereveen, Heerlen, Heiloo, den Helder, 's-Hertogenbosch, Hillegersberg, Hilversum, Hoensbroek, Hoogeveen, Hoorn, Kampen-IJsselmuiden, Leerdam, Leeuwarden, Leidschendam, Lochem-Laren, Maastricht, Middelburg, Monster, Nijkerk, Nijmegen, Oisterwijk, Olst Oost-en West-Souburg-Ritthem, Oude Veenkoloniën, Overschie, Over-Veluwe, Purmerend, Raalte, Rheden, Rhenen, Roermond, Rotterdam, Rijnland, Rijswijk (Z. H.), Schagen, Schiedam, Schoonhoven, Sittard, Sliedrecht, Sneek, Steenwijk, Tegelen, Terneuzen, Tilburg, Utrecht, Vaals, Venlo, Vlissingen, Voorne-Putten, Waalwijk, Wageningen, Weesp, West-Zeeuws Vlaanderen, IJmuiden-Velsen, IJsselmonde, Zaamslag, Zaandam, Zandvoort, Zeist, Zeevangsdorpen, Zuid Beveland (Oost), Zuid Beveland (West), Zuidwesthoek van Friesland, Zuilen, Zutphen.
- 84** Modellen voor statuten en reglementen van plaatselijke afdelingen. [z.d.] 1 omslag

- 85** Opgaven van het ledenaantal der afdelingen per 30 juni 1941 en per 1 januari 1942.
[1941, 1942] 2 omslagen

1.1.4.2 Transportcolonnes

- 86** Statuten van transportcolonnes met bijbehorende correspondentie, 1911-1938 1 omslag
Het betreft de transportcolonnes van de volgende afdelingen: Amersfoort 1927-1928, Amsterdam 1927-1928, Apeldoorn 1927, Baarn 1927, Bergen op Zoom 1936, Beverwijk 1931-1938, Bussum 1928-1932, Doetinchem 1927, Dordrecht 1927, Ede 1927, Eindhoven 1937, Enschede 1927, 's-Gravenhage 1921-1927, Haarlem 1911-1936, Hilversum 1927, Lonneker 1927, Meppel 1927, Nijmegen 1927, Rotterdam 1917-1937, Schiedam 1927, Valkenburg 1927, Veenendaal 1938, Zaandam 1933-1936, Zeist 1935-1937.

- 87** Stukken betreffende het eenheidsdiploma E.H.B.O., 1935-1943 1 omslag

1.1.5 Afdeling in Nederlands-Indië

Deze afdeling is in 1920 als rechtspersoon erkend: De eerste statuten dateren van 1871; de laatste van 1939. Zie inv.nrs. 344-349.

- 88** Stukken betreffende de statuten en statutenwijziging van het N.R.K. in Nederlands-Indië, 1920-1939 1 pak

- 89** Correspondentie met het N.R.K. afdeling Nederlands-Indië, 1915-1940 1 pak

- 90** Correspondentie met Dr. P. Peverelli te Batavia betreffende het Jeugd Rode Kruis van het N.R.K. afdeling Nederlands-Indië, 1935-1938 1 omslag
Hierin het rapport over de Regionale J.R.K. conferentie te Tokio, juli 1937, met bijlagen.

- 91** Stukken betreffende het Rode Kruis congres te Batavia. (Gedrukt). 1938 1 omslag

- 92** Correspondentie met de afdeling Soerabaja van het N.R.K. afdeling Nederlands-Indië, 1934-1935 1 omslag

1.1.6 Afdelingen in West Indië

- 93** Correspondentie met de afdelingen Curaçao en Suriname van het N.R.K., 1931-1939 1 omslag

- 94** Stukken betreffende het Surinaamsche Roode Kruis,
1935-1940 1 omslag
Het Surinaamsche Roode Kruis is officieel pas opgericht op 21 juni 1940.

1.2 PERSONALIA

1.2.1 Leden van het Hoofdbestuur

- 95** Stukken betreffende de benoemingen van K.J.G. baron van
Hardenbroek tot ondervoorzitter en voorzitter van het
Hoofdcomité,
1883, 1889 1 pak
- 96** Correspondentie met G. Moynier, voorzitter van het C.I.C.R. te
Genève, betreffende het overlijden van Dr. B. Carsten,
1893 1 omslag
- 97** Stukken betreffende de voordracht van W.J. Vervloet tot benoeming
als secretaris van het Hoofdcomité,
1893 1 omslag
Deze stukken betreffen tevens het voorstel tot subsidiëring van het comité
Rotterdam ter tegemoetkoming in de salariskosten voor de directrice van de
pleegzusters, zie inv.nrs 220-222.
- 98** Stukken betreffende de huldiging van de heren van Hardenbroek,
Tilanus, Mulder en van Leent bij de 25-jarige herdenking van hun
deelname aan de ambulances in de Frans-Duitse oorlog,
1895 1 omslag
- 99** Stukken betreffende de candidatuur van Dr. C. Gutteling als lid van
het Hoofdcomité,
1896 1 pak
- 100** Stukken betreffende de activiteit van Jhr E.H. van Loon als lid van
het Hoofdcomité,
1912-1917 2 omslagen
Jhr. van Loon is o.m. belast geweest met de fondsenwerving ten behoeve van het
N.R.K. en met het toezicht op de repatriëring van invalide Engelse
krijgsgevangenen via Nederland.
- 101** Stukken betreffende de activiteiten van Jhr. E.B.H.F. Wittert van
Hoogland en de daaruit tussen hem en andere leden van het
Hoofdbestuur ontstane moeilijkheden,
1917, 1927 1 omslag
- 102** Stukken betreffende gerezen geschillen tussen de leden van het
Dagelijks Bestuur en Mej. A. Thorbecke en Jhr. A.W.G. van
Riemsdijk, met geheime gedeelten van notulen van Dagelijks
Bestuur vergaderingen,

1924 1 omslag

103 Stukken betreffende de viering van het 25-jarig voorzitterschap van Z.K.H. Prins Hendrik, 1933 2 omslagen
Hierbij tekeningen van leerlingen van lagere scholen in Beets, Hoorn, Midden Beemster, Midwoud-Oostwoud, Monnickendam, Wognum, Wijdenes en Wijdewormer.

104 Correspondentie en condoleances ontvangen ter gelegenheid van het overlijden van Z.K.H. Prins Hendrik, 1934 2 omslagen

105 Stukken betreffende de benoeming van H.K.H. Prinses Juliana tot voorzitter, 1934 1 omslag

106 Correspondentie naar aanleiding van de verloving en het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana en de aan H.K.H. als huwelijksgeschenk aangeboden huisapotheek, 1936-1938 2 omslagen

1.2.2 Leden van het Koninklijk Huis (niet lid van het Hoofdbestuur), ereleden, leden van verdienste.

Zie ook inv.nr. 221.

107 Condoleances ontvangen ter gelegenheid van het overlijden van H. M. Koning[in] Moeder Emma, 1934 1 omslag

108 Correspondentie betreffende ereleden van het N.R.K., 1934-1943 1 omslag

109 Correspondentie betreffende leden van verdienste van plaatselijke afdelingen, 1939-1944 1 omslag

1.2.3 Personeel van het Hoofdbestuur

Zie ook inv.nr. 146.

110-111 Correspondentie betreffende het personeel, 1915-1944 2 pakken
Betreft in de latere jaren ook het personeel van het Informatiebureau.
110 1938-1943
111 1943-1944

1.2.4 Diverse personalia

112 Stukken betreffende inlichtingen omtrent de antecedenten van diverse personen,

1921-1926 1 omslag

1.3 ONDERSCHIEDINGEN

1.3.1 Rode Kruis onderscheidingen

113-114 Correspondentie betreffende onderscheidingen in het algemeen,
1922-1943 2 pakken

113 1922-1927

114 1928-1943

115-116 Correspondentie betreffende verlening enz. van het Kruis van
Verdienste en de Medailles van Verdienste in zilver en brons,
1932-1944 2 pakken

115 1932-1937

116 1938-1944

117 Chronologische en alfabetische naamlijsten van personen aan
wie de regerings Rode Kruis Medaille, het Kruis van Verdienste en
de Medaille van Verdienste in zilver en brons werden uitgereikt,
met besluiten betreffende het verlenen van het Kruis van
Verdienste.
1914-1950, 1 pak

118 Correspondentie betreffende Duitse Rode Kruis onderscheidingen,
1924-1931 1 omslag

119 Stukken betreffende de Medaille Florence Nightingale,
1921-1941 1 omslag

1.3.2 Medailles

120 Correspondentie betreffende de Medailles voor XXX- en XL-jaar
trouwe dienst,
1938-1944 1 omslag

121-122 Correspondentie betreffende de Medailles voor X- en XX-jaar
trouwe dienst,
1931-1944 2 pakken

121 1931-1934

122 1935-1944

123 Correspondentie betreffende het Herinneringskruis,
1939-1940, 1940-1946 1 pak

124 Correspondentie betreffende de bijzondere onderscheiding in brons
of zilver 1939-1940, 1940-1942. 1 omslag

- 125** Correspondentie betreffende de herinneringsmedaille
1940-1945, 1946-1950 1 omslag
- 126** Correspondentie betreffende de Landsteinerpenningen,
1939-1944 2 omslagen
- 127** Correspondentie betreffende legmedailles voor wedstrijden van
transportcolonnes,
1933-1943 1 omslag

1.3.3 Andere onderscheidingen

- 128** Stukken betreffende het door het N.R.K. geplaatste gedenkteken op
het graf van Günther von Bültzingslöwen te Dresden,
1889-1890 1 omslag
- 129** Correspondentie met Dr. P. Templeman van der Hoeven betreffende
zijn voorstel een huldeblijk te geven aan Kapitein Lindgreen
wegens diens beleidvol optreden op Lombok,
1894 3 stukken
Het voorstel is door het Hoofdcomité afgewezen.

1.4 INTERNE DIENST EN HUISVESTING VAN HET BUREAU

- 130** Correspondentie met het Hoofdbestuur en Diensten der P.T.T.
betreffende post, telefoon en telegraaf,
1915-1937
en betreffende de huishoudelijke dienst,
1931-1944 1 pak
Zie ook inv.nr. 145.
- 131** Vergunning van B. en W. van 's-Gravenhage tot het hebben van
uitlozing in het gemeenteriool voor het perceel Z.O. Buitensingel
185,
1887 1 stuk
Dit perceel werd in 1881 gehuurd ten einde er de modellenverzameling onder te
brengen.
- 132** Prijsopgave van de Fa. Wed. W.A. van Gulden en Zn te 's-
Gravenhage voor schilderwerkzaamheden aan het perceel Z. O.
Buitensingel 185,
1889, 1892 2 stukken
Zie inv.nr. 131
- 133** Staat van watergebruik in het perceel Lange Voorhout 6,
1894 1 stuk

- 134** Rekeningen, kwitanties enz. betreffende de inrichting van het pand Prinsessegracht 27, 1915-1916 1 omslag

1.5 FINANCIËN

1.5.1 Algemeen

- 135** Correspondentie betreffende financiën, 1931-1944 1 pak
- Rapporten inzake de controle van de boekhouding en de jaarstukken per 31 december van de door het Hoofdbestuur beheerde gelden, 1918-1945 4 omslagen
Door de accountants: W. J. Kleinhout Hzn., 1918-1927; J.H. Rosenboom en R.A. Dijker, 1928-1930; W. Kreukniet-Rosenboom en R.A. Dijker, 1931-1933; Accountantskantoor Dijker (later de Leede) en Co., 1934-1945.
Ontbreekt.

- 136** Ontvangsten- en uitgavenboek, 1943-1944 2 delen

- 137** Stukken betreffende de begrotingen over 1940-1942 1 omslag

1.5.2 Bijzondere onderwerpen

- 138** Correspondentie met het Ministerie van oorlog over de Rijkstoelage aan de secretaris van het Hoofdcomité, 1869, 1874 3 stukken

- 139** Prae-advies van het Dagelijks Bestuur over de door Dr. P.Templeman van der Hoeven en baron van Nagell voorgestelde premielening respectievelijk renteloos voorschot met nota van Dr. Templeman van der Hoeven, 1885-1886 2 stukken

- 140** Verklaringen van handtekening door houders van een rekening bij de Grootboeken van Nationale Schuld die buiten Amsterdam wonen, 1894 2 stukken
Het betreft de handtekening van K.J.G. baron van Hardenbroek, Dr. D. Polak Daniëls en W.J.Vervloet.

- 141** Correspondentie betreffende ontvangen giften en legaten, 1927-1940 1 omslag
Hierin o.m. correspondentie betreffende de legaten van Mevrouw W. P. Frijlinck-de Fremery en Mevrouw Nieuwhof-van de Velde 1935, 1932(e.v.).

- 142** Correspondentie betreffende door het N.R.K. betaalde contributies aan verenigingen en instellingen in binnen- en buitenland, 1932-1943 1 omslag
- 143** Correspondentie betreffende door het N.R.K. verleende subsidies. [1925-1943] 1 pak
Het betreft subsidies aan: Academie voor Lichamelijke Opvoeding, 1928-1929; Amsterdamsch Genootschap voor Werkverschaffing aan Onvolwaardigen, 1930-1931; Centrale Commissie voor Uitzending van Nederlandsche kinderen naar Buiten, "Kinabu", 1932-1939; Centrale Vereeniging voor de Opbouw van Drenthe, 1926-1932; Commissie van samenwerking bij hulpverlening van behoeftige Nederlanders in Duitsland, C.O.S.A., 1929-1932; Consultatiebureau voor Zuigelingen te Assen, 1926-1932; Eerste Nederlandsche Vereeniging voor Kleuterzorg naar het Strand, 1931-1932; "Hulp in het Huisgezin", Onderafdeling van de afdeling Meppel van Het N.R.K., 1928-1933; Instituut voor Praeventieve Geneeskunde, 1930-1934; Kon.Nd-Zd Holl.Reddingmij, 1928-1943; Monument Nederlandsch Reddingwezen, 1929; Nederlandsche vereeniging ter Bestrijding der Geslachtsziekten, 1934-1935; Nederlandsche Vereeniging ter Bestrijding der Melaatsheid, 1930-1932; Nederlandsche Vereeniging voor Hulp aan Zieken van Geest, 1930-1931; Nederlandsche Vereeniging tot het Oprichten van arbeidskolonies voor Tuberculoselijders in Nederland, onder protectoraat van het N.R.K., "Zonnestraal", 1928-1939; "De Nederlandsche Padvindsters", 1927-1938; Nederlandsche Vereeniging voor Roode Kruishonden, 1929-1930; Onderwijsfonds voor de Scheepvaart, betreft Zwemonderricht aan de opvarenden van Rijn- en Binnenvaartuigen, 1929-1939; Provinciale Zeeuwsche Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose, 1925-1928; Roomsche-Katholieke Vereeniging tot Bestrijding der Tuberculose, "Herwonnen Levenskracht", Instelling van het Roomsche-Katholieke werkliedenverbond, 1927-1931; Rotterdamsche Roomsche-Katholieke Vereeniging tot Uitzending van zwakke en tuberculeuse kinderen en jeugdige personen, "St. Josef", 1927-1932; Transport-Colonne van het N.R.K., afdeling Oosterwijk, 1939-1940; Transport-Colonne van het N.R.K., afdeling Schiedam, 1928; Veiligheidsmuseum te Amsterdam, 1927-1939; Vereeniging tot Behartiging van de belangen van Nederlandsche lijdsters aan been- en gewrichtstuberculose, "Begetu", 1930; Vereeniging tot Bevordering van het Onderwijs in Kinderverzorging en Opvoeding, 1926-1939; Vereeniging Het Groene Kruis, 1928-1931; Vereeniging "Het Nederlandsche Meisjesgilde", 1927-1928; Vereeniging "Instituut voor Tropische Geneeskunde", 1927-1939; Vereeniging "Kinderzorg" in de Classis Leeuwarden der Ned. Herv. Kerk te Leeuwarden, 1927-1937; Vereeniging "Kleuterzorg", Arnhem, 1925-1928; Vereeniging "Nederlandsche Landkolonisatie en Inwendige Zending", 1928-1929; Vereeniging Maatschappelijk Werk voor Zieken, 1927-1930; Vereeniging (Nationaal reizend-) "Museum voor Ouders en Opvoeders", 1926-1935; Vereeniging "Parkherstellingsoorden", gevestigd te Amsterdam, onder protectoraat van het N.R.K., 1927-1939; Vereeniging "Parkherstellingsoorden", gevestigd te Rotterdam, onder protectoraat van het N.R.K., 1930-1931; Vereeniging Prot. Chr. ziekenverpleging "Juliana Stichting", Eindhoven, 1931; Vereeniging tot Stichting en instandhouding van goede en goedkope Kosthuizen voor Oud-Militairen te Putten o.d. Veluwe, betreft o.a. "Het Grijs Huis", 1929-1930; Vereeniging voor het 'Uitzenden van kinderen naar herstellings- en vakantiekolonies, "Amsterdam I", 1928-1929; Vereeniging "Wijkverpleging Edam," 1928-1939 en de "Wilhelmina Vereeniging", 1927-1931.
- 144** Correspondentie betreffende door het N.R.K. verstrekte hypotheeken, 1929-1940 4 omslagen

- 145** Correspondentie betreffende portvrijdom, met tellingen van verzonden dienststukken, 1911-1943 5 omslagen
Zie ook inv.nr. 130

- 146** Correspondentie met de Invaliditeitscoöperatie te 's-Gravenhage betreffende invaliditeitsverzekeringen van het personeel, 1933-1942 1 omslag

1.5.3 Plaatselijke afdelingen

- 147-148** Correspondentie en stukken betreffende de begrotingen van plaatselijke afdelingen over 1933-1940 en 1942 2 pakken
- 147** 1933-1940
148 1942

2. CONTACT MET DERDEN

2.1 INTERNATIONALE RODE KRUIS BETREKKINGEN

Hierin correspondentie met het C.I.C.R., de Liga van Rode Kruis Verenigingen en buitenlandse Rode Kruis Verenigingen.

2.1.1 Diplomatieke en Internationale Rode Kruis Conferenties.

- 149** Stukken betreffende de 5e Internationale Rode Kruis Conferentie te Rome, 1892 1 omslag
- 150** Stukken betreffende de 7e Internationale Rode Kruis Conferentie te St. Petersburg, 1902 1 pak
- 151** Stukken betreffende de 11e Internationale Rode Kruis Conferentie te Genève, 1923 1 omslag
- 152** Stukken betreffende de 12e Internationale Rode Kruis Conferentie te Genève, 1925 1 omslag
- 153** Stukken betreffende de Conferentie Internationale Speciale de la Croix Rouge te Bern, 1926, en de commission de l'etude de l'organisation de la Croix Rouge, 1925, en vergaderingen van het comité executif van de Liga, 1922-1927 1 pak

De secretaris-generaal Mr. H.C. Dresselhuys speelde een belangrijke rol bij deze vergaderingen.

- 154-155** Stukken betreffende de 13e Internationale Rode Kruis Conferentie te 's-Gravenhage, 1928 2 pakken
154 deel 1
155 deel 2
- 156** Stukken betreffende de diplomatieke Conferentie te Genève in 1929 1926-1932 met retroacta, 1907-1926 1 pak
Tijdens deze Conferentie werd de Conventie van Genève van 1906 herzien en de krijgsgevangenen conventie van 1929 vastgesteld.
- 157** Stukken betreffende de 15e Internationale Rode Kruis Conferentie te Tokio in 1934 1933-1935 1 omslag
- 158** Stukken betreffende de 16e Internationale Rode Kruis Conferentie te Londen in 1938 1937-1938 1 omslag
- 2.1.2 Comité International de la Croix-Rouge**
- 159-160** Correspondentie met het C.I.C.R., 1928-1944 6 omslagen
159 1928-1938
160 1939-1944
- 161** Stukken betreffende de standardisation du materiel sanitair, 1925-1932 1 omslag
Na 1932 zie inv.nrs. 159-160
- 162** Correspondentie betreffende interventie, via het C.I.C.R., bij het Russische Rode Kruis, ten behoeve van M.F. van Nederveen Boersma, 1925; 1929-1930; W. de Wit. 1938; L. Fles, 1938; K.Vermeulen-Diamant, 1938 4 omslagen
- 163** Stukken betreffende de door het C.I.C.R. uitgeschreven prijsvraag voor een verplaatsbare ambulancebarak, 1884-1885 1 omslag
Dr. Carsten was lid van de internationale jury.
- 164** Stukken betreffende de door het Duitse Rode Kruis uitgeschreven prijsvraag voor een verplaatsbaar lazareth, 1888-1889 1 omslag

Baron van Hardenbroek was lid van de internationale jury.

- 165** Stukken betreffende het ontwerp van Dr. G.W. Boland voor een Rode Kruis vloot, 1913-1928 1 omslag
Dit plan van de directeur van de G.G.D. te 's-Gravenhage is door het N.R.K. bij het C.I.C.R. aanhangig gemaakt en op verschillende internationale conferenties uitvoerig besproken.

2.1.3 Liga van Rode Kruis Verenigingen

- 166** Stukken betreffende de commission internationale d'experts pour la protection juridique des populations civiles contre la guerre aerochimique, 1931 1 omslag
Zie de door het C.I.C.R. uitgegeven prae-adviezen over dit onderwerp. Nederland werd formeel vertegenwoordigd door de gezant te Bern Dr. W.J. Doude van Troostwijk.
- 167** Stukken betreffende de commissie van deskundigen inzake de herziening van de maritieme conventie van 1907, 1937 1 omslag
- 168** Circulaires van het C.I.C.R. aan de nationale Rode Kruis Verenigingen, nrs. 122-365 en circulaires van de Comission permanente de la conférence internationale de la Croix-Rouge nrs 1, 5-6, (gedrukt) 1909-1941, 1929-1937 1 pak
- 169** Gecombineerde circulaires van het C.I.C.R. en de Liga aan de nationale Rode Kruis Verenigingen, nrs 1-34, (gedrukt). 1929-1943, 1 omslag
- 170** Correspondentie met de Liga van Rode Kruis Verenigingen, 1931-1938 1 pak
- 171** Stukken betreffende de Regionale Conferenties van de Liga van Rode Kruis Verenigingen te Bangkok, 1922; Oslo, 1926; Tokio, 1926 en de Pan Amerikaanse Rode Kruis Conferenties te Washington, 1926, en Rio de Janeiro, 1932-1936. [1922-1936] 1 pak
- 172** Stukken betreffende de vergadering van het comité executif van de Liga, Parijs, 1929 1 omslag
- 173** Stukken betreffende het in Nederland laten overdrukken en verspreiden van de door de Liga van Rode Kruis Verenigingen uitgegeven "Renseignements scientifique d'hygiène, medicine et biologie, pour les sociétés nationales de la Croix-Rouge",

1943-1945 1 omslag

2.1.4 Buitenlandse Rode Kruis Verenigingen

- 174** Correspondentie met verschillende buitenlandse Rode Kruis verenigingen, 1932-1945 2 omslagen
- 175** Correspondentie met het Belgische Rode Kruis, 1939-1944 1 omslag
- 176** Correspondentie met en stukken betreffende het Duitse Rode Kruis, 1940-1944 1 omslag
- 177** Verslag betreffende de werkzaamheden van de St. John Ambulance Assosiation te Londen, in het bijzonder gedurende de Kroningsplechtigheden aldaar in juli 1911 door R. Lehmann, met bijlagen (gedrukt). [z.d.] 1 omslag

2.2 ANDERE INSTELLINGEN

2.2.1 In Nederland

Zie ook inv.nrs 142 en 143.

- 178** Stukken betreffende door Nederlandse instellingen georganiseerde congressen, vergaderingen e.d., 1929-1937 1 omslag
- 179** Stukken betreffende de Algemene Nederlandse Vereniging Het Groene Kruis en haar afdelingen, 1914-1937 1 omslag
- 180** Stukken betreffende de Commendery Nederland der Johanniter Orde, 1915-1944 1 omslag
- 181** Stukken betreffende de Noord Hollandse Vereniging Het Witte Kruis, 1917-1935 1 omslag
- 182** Stukken betreffende de Souvereine en Militaire Orde van Malta afdeling Nederland, 1917-1934 1 omslag
- 183-184** Stukken betreffende de Vereniging Parkherstellingsoorden te Amsterdam en Rotterdam, 1922-1942 1 pak, 1 omslag
- 183** Amsterdam

184 Rotterdam

- 185** Correspondentie betreffende de Koninklijke Nationale Bond "Het Oranje Kruis", met krantenknipsels
1932-1939 1 pak
- 186** Stukken betreffende het Nationaal Rampenfonds,
1927-1942 1 omslag
- 187** Stukken betreffende de samenwerking met de Nederlandse Vereniging E.H.B.O. en haar afdelingen,
1928-1937, 1941 1 omslag
- 188** Stukken betreffende de commissie voor de malariabestrijding door de bevolking in Noord Holland,
1929-1937 1 omslag
- 189** Stukken betreffende de Vereniging "Zonnestraal",
1925-1943 2 omslagen
- 190** Stukken betreffende de Amaliastichting te Utrecht,
1930-1935 1 omslag
- 191** Stukken betreffende het Instituut voor Praeventieve Geneeskunde,
1930-1934 1 omslag
- 192** Stukken betreffende de commissie in Nederland voor het Oorlogsmuseum te Bloemfontein,
1931-1935 1 omslag
- 193** Stukken betreffende het Nederlands comité van de Internationale Florence Nightingale Stichting,
1932-1937 1 omslag
Zie ook inv.nr. 224.
- 194** Stukken betreffende het Nederlandsch Geleidehondenfonds,
1932-1939 1 pak
- 195** Stukken betreffende het oorlogsmuseum J.A. Wilton van Reede,
1932-1939 1 omslag
- 196** Stukken betreffende de Nationale Federatie "Het Wit-Gele Kruis",
1933-1940 1 omslag
- 197** Stukken betreffende de Nederlandsche Vereeniging voor Roode Kruis honden,
1933-1942 1 omslag
Zie ook inv.nrs 352-357 (ged. arch.).

- 198** Stukken betreffende de Vereniging Simavi,
1933-1937 1 omslag

2.2.2 In het buitenland

- 199** Stukken betreffende door internationale instellingen
georganiseerde congressen e.d.,
1929-1937 1 pak
- 200** Stukken betreffende Union internationale contre le péril vénérien te
Parijs,
1927-1940 1 pak
- 201** Stukken betreffende de "Association Internationale de Sauvetage
et de premiers secours", de "Union International de secours", en
het "Congrès Internationale de Sauvetage et de secours public",
1927-1935 1 omslag
- 202** Stukken betreffende de Union Internationale de Secours aux
Enfants, te Genève,
1937-1942 1 pak

2.3 VOORLICHTING EN PROPAGANDA

2.3.1 Pers en publicaties

- 203** Stukken betreffende de Persdienst,
1938-1944 1 omslag
- 204-205** Correspondentie betreffende het maandblad *Het Nederlandsche
Roode Kruis*,
1939-1944 2 pakken
Het maandblad werd technisch verzorgd door de drukkerij het Koggeschip te
Amsterdam, zie ook inv.nrs. 208-209.
- 204** 1939-1940
- 205** 1941-1944
- 206** Correspondentie met de Zensurstelle betreffende het maandblad,
1944 1 pak
- 207** Stukken betreffende het jubileumnummer van het maandblad *Het
Nederlandsche Roode Kruis*, T.G.V. het 75-jarig bestaan van het
N.R.K.,
1942 1 pak
Met foto's van EHBO oefening met de 'brandweergroep'.
- 208** Correspondentie met de Drukkerij het Koggeschip betreffende
drukwerk in het algemeen,

1939-1943 1 pak
Zie ook inv.nrs. 204-205, 209.

209 Stukken betreffende de Rode Kruis zakagenda 1941, 1940-1941 1 omslag
Eveneens door Drukkerij het Koggeschip gedrukt.

210 Stukken betreffende giften voor het boek voor de Prinses, 1939 1 omslag

211 Copy voor de brochure "Hoe helpt het Rode Kruis", met enige correspondentie, 1940-1942 1 pak

2.3.2 Rode Kruis postzegels

212 Stukken betreffende Rode Kruis postzegels en Rode Kruis stempels, 1915, 1925-1926, 1930-1932 1 omslag

213 Stukken betreffende de Rode Kruis postzegels uitgegeven in 1927 1 omslag

214 Ontwerpen voor de Rode Kruis postzegels uitgegeven in 1927 1 omslag
Een van de beide series is ontworpen door de Fa. Enschedé te Haarlem; Hierbij een ontwerppaffiche en foto van Prins Hendrik de eerste postzegel kopend.

215 Correspondentie betreffende de Rode Kruis postzegel uitgegeven in 1944 door de "Ligne international philatélique et aerophilatélique", 1944 1 omslag

2.3.3 Films

216-219 Correspondentie betreffende films, 1926-1944 4 pakken
Hierin o.m. correspondentie betreffende de films: Abessinië, Bloedtransfusie, Finland, modern ziekenvervoer, Rode Kruis I en II. Zie ook inv.nr. 188 voor een film over malariabestrijding.

216 Correspondentie over films en aanschaf van apparatuur, 1927-1940

217 Correspondentie over aanvraag en distributie van films over het Rode Kruis, 1926-1944

218 Correspondentie over de film 'Onze Prinses' uit 1935 en Rode Kruisfilms 1928-1935

219 Correspondentie over Rode Kruisfilms over modern ziekenvervoer, de 'Motion Picture Health Series', de ambulance in Finland en Ethiopië, bloedtransfusie en de Internationale Rode Kruis conferentie in Tokyo 1932-1940

3. DE UITVOERING VAN DE RODE KRUIS TAKEN

Over de ontwikkeling van de Rode Kruis taak zie de inleiding.

3.1 TAAK IN OORLOGSTIJD EN VOORBEREIDING DAAROP

3.1.1 Voorbereiding

3.1.1.1 Verpleegstersopleiding

- 220** Circulaire aan de plaatselijke comité's betreffende de voorbereiding op de Rode Kruis taak door de opleiding van verplegenden en het vervaardigen van modellen van draagbaren, (minuut).
1875 1 stuk
- 221** Stukken betreffende de opleiding van verpleegsters,
1883-1893 1 omslag
Hierbij ook correspondentie tussen baron van Hardenbroek en Dr. Carsten betreffende het rouwbeklag van het Rode Kruis bij het overlijden van Koning Willem III, 1890.
- 222** Rapport van de commissie benoemd n.a.v. het besluit der algemene vergadering van 10 oktober 1883 betreffende de opleiding van ziekenverplegers door het N.R.K., (gedrukt).
1885 1 omslag
De commissie bestond uit de doctoren Templeman van der Hoeven, Tilanus en Krol. In de marge aantekeningen van Dr. Carsten; inliggend kranteknipstel over de verpleegstersopleiding te Rotterdam in 1890.
- 223** Stukken betreffende de candidatuur van zuster Smilders als hoofdverpleegster bij de geneeskundige vrouwen afdeling te Leiden,
1893 4 stukken
- 224** Stukken betreffende de internationale verpleegsters cursussen te Londen, georganiseerd door de Internationale Florence Nightingale Stichting,
1920-1937 1 pak
Nederlandse deelneemsters waren de zusters: A. Arink, A. van Bemmelen, H. Bosserd, J. Edy, A. Reineke, E. Schagen van Soelen, en W. Sybolts.
Zie ook inv.nr. 193.

3.1.1.2 Materiële uitrusting

- 225** Staten van door het Centraal Magazijn aan plaatselijke comité's verzonden goederen, met ontvangstbevestigingen,
1872-1874 1 omslag
Hierbij een beschrijving en inhoudsopgave van de ambulancekosten bestemd voor forten, z. d. (gedrukt).

- 226** Stukken betreffende een zelfwerkend kooktoestel en de vilten tenten ontworpen door de heer Döcker, 1881, 1883 4 stukken
- 227** Brief van het Geneeskundig Staatstoezicht over een barak te Gorinchem, 1884 1 stuk
- 228** Stukken betreffende het Museum de Mooy, van ambulance- en hulpverleningsmateriaal, dat in 1929 in het koetshuis van het pand Prinsessegracht 27 geopend werd, 1926-1938 1 omslag

3.1.1.3 Luchtbescherming

- 229-231** Stukken betreffende de bescherming der burgerbevolking tegen chemische oorlogvoering, 1928-1938 3 pakken
- 229** 1928-1929
- 230** 1929-1936
- 231** 1937-1938

3.1.1.4 (Nood-) Ziekenhuizen

- 232** Stukken betreffende noodziekenhuisinrichtingen, 1915-1934 1 pak
- 233** Stukken betreffende de centrale hospitalen te Amsterdam, Haarlem en Rotterdam en de onder deze ressorterende hulpziekenhuizen, 1939 1 pak
Zie inv.nrs. 245-246.
- 234-235** Stukken van het hoofd ziekenhuiswezen betreffende indeling van artsen, specialisten en officieren van gezondheid in de rayons van de centrale hospitalen, 1939 2 pakken
- 234** Geneesheren en huisartsen
- 235** Specialisten

3.1.1.5 Mobilisatie

- 236** Stukken betreffende het mobilisatiebureau, o.l.v. Kol. b.d. J.P. de Man, 1939 1 omslag
- 237-238** Correspondentie in verband met de mobilisatievoorbereiding, o.m. betreffende aanbiedingen van personeel en diensten en het voeren van regeringstelefoongesprekken,

1939 2 omslagen
237 deel 1
238 deel 2

3.1.1.6 Leger- en militair-commissarissen

- 239** Stukken betreffende benoemingen en ontslagen van leger- en militair-commissarissen, 1923-1943 1 pak
- 240** Correspondentie met en betreffende de hoofd-, leger- en militair-commissarissen, 1923-1942 1 omslag
- 241** Werkverslagen van de militair-commissaris bij de lichte divisie, J. Daniëls, 29 augustus 1939-19 november 1939 1 omslag
- 242** Verslag van de militair-commissaris bij de Brigade A en B te Buren, 16 april 1940-4 mei 1940 1 stuk
- 243** Werkverslagen van de militair-commissaris bij het 4e legerkorps, veldleger, A.R.C. Bijvoet, 18 september 1939-17 november 1940 1 omslag
- 244** Correspondentie met de militair-commissaris A.R.W. Gey von Pittius en anderen in Zeeland, 1938-1940 1 omslag
 Zie voor de Gey von Pittius ook inv.nr. 239 (1943).

3.1.2 Activiteit in de oorlogsdagen van 1940 en daarna

- 245** Rapporten der centrale hospitalen van het evacuatiegebied Holland gedurende en na de oorlogshandelingen, mei 1940 1 omslag
- 246** Staten van gewonde militairen en burgerpatiënten ten gevolge van de oorlogstoestand, 1940, in de ziekenhuizen in 's-Gravenhage, Leiden, Rotterdam, Amsterdam, Haarlem, Bakkum, van het evacuatiegebied Holland, 1940 1 omslag
- 247-249** Verslagen over de werkzaamheden van de militair-commissarissen, kring-commissarissen en afdelingen gedurende oorlogsdagen in 1940 2 pakken, 1 omslag
 Aanwezig zijn de verslagen van: de militair-commissaris bij de lichte divisie te Dordrecht-Gorinchem, bij de zeemacht te den Helder, en in Zeeland; de Kringcommissarissen van Drenthe, West-Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord Brabant en Limburg; de afdelingen Alkmaar, Almelo, Amersfoort, Amsterdam, Apeldoorn, Assen, Baarn, Barneveld, Bergen (N.H.), Beverwijk, de Bilt-Bilthoven,

Bodegraven, Breda, Brunssum, Bunschoten-Spakenburg, Bussum, Castricum, Culemburg, Delden, Delft, Delfzijl, Doorn, Dordrecht, Driebergen-Rijsenburg, Ede (G.), Egmond a/z, Eindhoven, Emm Geldrop, Gorinchem, Gouda, 's-Gravenhage, Groningen, Haarlem, Harlingen, Heereveen, Heerlen, Heiloo, den Helder, Helmond, Hengelo (O.), 's-Hertogenbosch, Hillegersberg Hilversum, Hoogezand-Sappemeer, Hoorn, Kampen-IJsselmuiden, Koudekerke, Leerdam, Leiden, Leidschendam, Maastricht, Middelburg Monster, Nieuwer-Amstel, Noordwijk a/z, Nijmegen, Oisterwijk, Ommen, Oude IJssel, Oude Veenkoloniën, Over Veluwe, Overschie, Purmerend, Rhenen, Rotterdam, Rijnland, Rijswijk, Schagen, Schiedam, Schoonhoven, Slie drecht, Souburg (O. en W.) + Ritthem, Steenwijk Tegelen, Terneuzen, Tiel, Tilburg, Utrecht, Vaals, Veenendaal, Venlo, Vlaardingen, Vlissingen, Voorburg, Voorne-en Putten, Wassenaar, Weesp, West Zeeuws-Vlaanderen, IJmuiden, IJsselmonde (eil.), Zaamslag, Zaandam, Drie Zeevangsdorpen, Zeist, Zevenbergen, Zierikzee Zuid Beveland (O.), Zuid Beveland (W.), Zuidwesthoek van Friesland, Zuilen, Zutphen en Zwolle.

247 Stukken m.b.t. verzoeken aan militair-commissarissen om overzichten van werkzaamheden toe te zenden

248 A-M

249 N-Z

- 250** Stukken betreffende evacuatie, o.m. uit het kustgebied, 1938-1944 3 omslagen
- 251** Stukken betreffende evacuatie van Walcheren, 1942 1 omslag
- 252** Stukken betreffenden reëvacuatie van Nederlanders uit het buitenland (Frankrijk o.a.), 1940-1941 1 pak
Zie ook inv.nrs. 341-342.
- 253** Stukken betreffende de voorgenomen evacuatie uit Zeeland, 1944 1 omslag
Zie ook inv.nr. 261.
- 254** Stukken betreffende de hulpverlening aan Arnhem, 1944 1 omslag
- 255-256** Stukken betreffende het herstellingsoord voor oorlogsgewonden Kareol te Aerdenhout, 1940-1943 2 pakken
- 255** Opgave van patiënten, organisatie, personeel en vrouwelijke vrijwilligers
- 256** Overzicht van de werkzaamheden 1940-1943, leetuurvoorziening en culturele activiteiten
- 257** Stukken betreffende het herstellingsoord voor oorlogsgewonden huize Zuylenveld te Zuilen, 1940-1943 1 omslag
- 258** Stukken betreffende de bouw van een ziekenbarak bij het kamp te Amersfoort,

1944 1 omslag

3.1.3 Zeereddingsdienst

259-260 Stukken betreffende de tentoonstelling over het reddingwezen te Den Helder in 1935 en personeel en schepen van Zeereddingsdienst en het voeren van het rode kruis embleem door kustreddingboten, 1935, 1940-1944 1 pak, 1 omslag

259 Tentoonstelling 1935
260 Zeereddingsdienst

261 Stukken betreffende de tocht en de afwikkeling van de schade van het hospitaalschip "Generaal ten Hove", 1944 1 omslag
Dit schip is bij Zierikzee vergaan op 12 oktober 1944.

3.1.4 Het Informatiebureau

262-264 Correspondentie met en betreffende het informatiebureau, 1914-1944 3 pakken

262 1914-1937
263 1938-1940
264 1941-1944

Met lijst van verpleegden in Kareol en geïnterneerden in kamp Haaren (Noord-Brabant).

265 Stukken betreffende het militaire kerkhof op de Grebbeberg, 1940 1 omslag

266 Stukken betreffende het correspondentiebureau voor particuliere correspondentie d.m.v. 25-woorden formulieren, met name met het buitenland en Nederlands-Indië, 1940-1944 1 pak

267 Correspondentie met Duitse instanties betreffende het verstrekken van inlichtingen omtrent verliezen en interneringen in Nederlands-Indië, 1942-1943 1 omslag

268 Stukken betreffende de bemoeiing met en hulp aan Nederlandse gijzelaars, 1942-1944 1 omslag

3.2 TAAK OP MAATSCHAPPELIJK GEBIED

3.2.1 Algemeen

- 269** Stukken betreffende de bemoeiing van het N.R.K. met het lichamenlijk en hygiënisch welzijn van de zeeman in de haven van Rotterdam, 1937-1939 1 omslag

3.2.2 Ziekenhuizen

Zie ook inv.nrs. 232 en 255-258.

- 270** Correspondentie betreffende het (Rode Kruis) Ziekenhuis te Beverwijk, met krantenknipsels, plattegronden en bestekken, 1924-1932 1 pak
- 271** Stukken betreffende het Wilhelminaziekenhuis te Assen, 1929-1937 1 omslag

3.2.3 Ziekenvervoer

- 272** Correspondentie betreffende hulp bij transporten naar Lourdes, 1923-1939 1 pak
- 273** Stukken en correspondentie betreffende Rode Kruis vliegtuigen, met gebruik van militaire toestellen en de vrijwillige organisatie sportvliegers, 1929-1940 1 pak
De eerste ambulancevlucht vond plaats in 1932.
- 274** Stukken betreffende vervoer van patiënten, 1939-1940 1 omslag

3.2.4 Eerste Hulp en materiaal

Zie ook inv.nr. 187.

- 275** Stukken betreffende de eerste hulp door het Rode Kruis verleend bij de feesten ter gelegenheid van de inhuldiging van Koningin Wilhelmina, 1898 1 omslag
- 276** Correspondentie betreffende kringmagazijnen, 1923-1927 1 pak
Het betreft de kringmagazijnen te Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Assen en Breda.

3.2.5 Hulp bij ziektebestrijding en epidemieën

Zie ook inv.nr. 188.

- 277** Circulaire aan de plaatselijke afdelingen betreffende de werkzaamheden bij een eventuele cholera epidemie, (gedrukt). 1892 1 stuk
- 278** Stukken betreffende immunisering tegen diphtheretis, 1924-1938 1 pak
- 279** Stukken en correspondentie betreffende de centrale Bloedtransfusiecommissie, 1939-1940 1 pak

3.2.6 Individuele ondersteuning

- 280-282** Correspondentie betreffende individuele ondersteuning, 1930-1944 3 pakken
Hierbij het rapport van de secretaris Vervloet betreffende de omstandigheden van Mevrouw L.F. Praeger-van Vliet, weduwe van de in de ambulance naar Metz, 1870 omgekomen arts Praeger, 1893, en een uitvoerig dossier betreffende de ondersteuning van J.J.A. van Meel te Rotterdam, 1930-1940.
- 280** Verzoeken om ondersteuning en hulp, 1933-1936
- 281** Verzoeken om ondersteuning en hulp, 1937-1944
- 282** Familie Meel e.a. 1930-1940
- 283** Correspondentie betreffende verleende hulp via de Rijksinspecteur voor de ondersteuning van behoeftige Nederlanders in het buitenland, 1933-1941 1 pak
Zie ook inv.nr. 340.

3.2.7 Verdeling van ontvangen hulp

- 284** Correspondentie betreffende diverse hulpactiviteiten door het gehele land, 1940-1941 1 omslag
- 285** Stukken betreffende de verdeling van door de Turkse Rode Halve Maan geschonken gedroogde rozijnen, 1940-1941 1 omslag
- 286** Correspondentie betreffende aankoop, transport en twee verdelingen van melk en melkpoeder, 1943, 1944 1 omslag
- 287** Correspondentie betreffende de verdeling van geneesmiddelen en vitaminen, geschonken door de Commission mixte de secours de la Croix Rouge Internationale, 1943-1944 1 pak

- 288-290** Correspondentie betreffende de verdeling van sinaasappelsap geschonken door de commission mixte de secours de la Croix Rouge Intern.
1943-1944 2 pakken, 1 omslag
- 288** Aanvoer van sinaasappelen uit Spanje
- 289** Bereiding van sinaasappelsap
- 290** Aanvoer en verdeling van sinaasappelsap
- 291** Correspondentie betreffende de aanvoer en verdeling van blikken sardines en ansjovis, geschonken door bemiddeling van de commission mixte de secours de la Croix Rouge Intern.,
1943-1944 1 pak
- 292** Stukken betreffende aanvraag, aanvoer en verdeling van levensmiddelen uit Hongarije,
1943-1945 1 pak
- 3.2.8 Hulpposten langs de wegen**
- 293** Correspondentie betreffende eerste hulp reddingszuilen van de firma Mercator, die voorzien werden van reclame
1927-1941 1 pak
- 294** Correspondentie emaillefabriek Langcat te Bussum betreffende de levering van hulppostpalen voorzien van Rode Kruis schildjes,
1941-1944 1 omslag
- 295** Stukken betreffende Conférence technique des postes de secours aux routes, te Budapest,
1935 1 omslag
- 296-299** Correspondentie betreffende hulpposten in het algemeen,
1930-1935, 1939-1941, 1943-1944 4 pakken
- 296** 1930-1935
- 297** 1937-1939
- 298** 1940-1941
- 299** 1943-1944
- 300-302** Stukken betreffende de inspectie van de hulpposten langs de wegen door de A.N.W.B.,
1940-1944 3 pakken
- 300** 1941-1942
- 301** 1942-1943
- 302** 1942-1944
- 303** Verslagen en ingezonden hulppostkaarten over verkeersongevallen, met name van voetgangers,
1944 1 omslag

3.2.9 Ziekenwagentjes op de stations

- 304** Correspondentie betreffende de ziekenwagentjes op de stations,
1923- 1941 1 omslag

3.2.10 Radio-medische adviezen aan schepen

- Correspondentie betreffende radio medische adviezen,
1932-1940 1 omslag
Ontbreekt.

3.3 HULPVERLENING BIJ RAMPEN

3.3.1 Rampen algemeen

- 305-308** Stukken betreffende rampen in het algemeen,
1915-1944 4 pakken
- 305** 1915-1937
306 1941-1944
307 Stukken betreffende de inrichting en organisatie van
noodziekenhuizen, 1942
308 Stukken betreffende transportfaciliteiten en benodigde
hulpmiddelen, 1942-1943
- 309** Stukken betreffende de provinciale comité's tot hulpverlening bij
rampen van algemene aard,
1922-1943 1 omslag
- 310** Stukken betreffende de in 1938 ingestelde
rampenstudiecommissie,
1938 1 omslag

3.3.2 Stormramp Borculo, 1925

- 311** Correspondentie betreffende de hulpverlening bij de stormramp te
Borculo,
1925, 1925-1928 1 pak

3.3.3 Watersnoodramp, 1926

- 312-314** Correspondentie betreffende de hulpverlening bij de
watersnoodramp in 1926 langs de grote rivieren met enige
gedrukte verslagen.
1925-1928 3 pakken
- 312** Hulpverlening 1926
313 Werkzaamheden Bouwbureau 1926-1928
314 Opgave schulden en hulpverlening 1925-1927

3.3.4 Stormramp, 1927

- 315-316** Stukken betreffende de hulpverlening bij de stormramp in Neede en Noord-Limburg, 1927, 1927-1931 2 omslagen
- 315** 1927
- 316** 1927-1931

3.4 HULPVERLENING IN HET BUITENLAND

3.4.1 Oostenrijk-Hongarije

- 317-318** Correspondentie betreffende de hulpverlening aan Oostenrijk-Hongarije, 1920 2 omslagen
- 317** Inzameling
- 318** Verzending

3.4.2 Rusland

- 319** Correspondentie betreffende de hulpverlening aan Rusland, 1922 1 pak
Het Rode Kruis werkte in deze hulpverlening zeer nauw samen met het Nansen comité.
- 320** Stukken betreffende de hulpverlening aan de Mennonieten van Nederlandse en Duitse afkomst in Rusland, 1930-1933 1 omslag

3.4.3 Ambulance Abessinië

- 321** Correspondentie betreffende de administratie van de ambulance naar Abessinië, 1935-1936 1 omslag
- 322** Correspondentie betreffende aanbiedingen van verplegend en ander personeel voor de ambulance naar Abessinië, 1935 1 pak
- 323** Correspondentie betreffende de inkoop van levensmiddelen en ander materiaal voor de ambulance naar Abessinië, 1935, verzorgd door G. Moussault, chef civiele dienst van de Rotterdamse Lloyd, 1935-1936 1 omslag
- 324** Rapporten uitgebracht aan het Dagelijks Bestuur door de leider van de ambulance naar Abessinië, Dr. Ch. Winckel, met persberichten en circulaires betreffende deze ambulance, 1935-1936 1 omslag

3.4.4 Burgeroorlog Spanje

- 325** Correspondentie betreffende hulpverlening in verband met de burgeroorlog in Spanje, informatie over de verblijfplaats van particuliere personen en krantenknipsels over het gebruik van strijdgassen.
1936-1938 1 pak
- 326** Persberichten, krantenknipsels en brochures over de burgeroorlog in Spanje,
1937-1939 1 omslag
- 327** Rapport betreffende de internationale actie voor de verstrekking van melk aan de kinderen in Spanje,
1938 1 omslag

3.4.5 Chinees-Japanse oorlog

- 328** Stukken betreffende de hulpverlening in de Chinees-Japanse oorlog,
1932-1939 1 omslag

3.4.6 Ambulance Finland

- 329** Stukken betreffende de voorbereiding van de uitzending van de ambulance naar Finland,
1940 1 omslag
- 330** Rapporten, notulen enz. betreffende de ambulance naar Finland,
1940 1 pak
- 331** Correspondentie betreffende de ambulance naar Finland,
1939-1940 1 pak
- 332** Correspondentie betreffende afwikkeling van de ambulance naar Finland en hulpverlening door het Belgische Rode Kruis,
1940-1943 1 omslag
- 333** Stukken betreffende verzekeringen van de ambulance naar Finland,
1940 1 omslag
- 334** Stukken betreffende diverse offertes gedaan ten behoeve van de ambulance naar Finland,
1940 1 omslag
- 335** Correspondentie van de leider van de ambulance, Dr. Ch. Winckel met leden van de ambulance,

---

1940 1 omslag

336 Krantenknipsels en andere publicaties betreffende de ambulance naar Finland, 1940 1 omslag
Deels in het Fins.

337 Met de Nederlandse Rode Kruis ambulance naar Finland, 21 maart-8 september 1940, voordracht door Zr. M. Macquelin, 1940 1 omslag

3.4.7 Turkye

338 Correspondentie betreffende de hulpverlening bij de aardbeving van december 1939 in Turkye, 1940 1 omslag

3.4.8 Vluchtelingen Polen

339 Stukken betreffende de hulpgoederen voor vluchtelingen in Oost-Europa, met name in Litouwen en Letland, 1939-1940 1 pak

3.4.9 Nederlanders in België

340 Correspondentie betreffende hulp aan behoeftige Nederlanders in België, 1940-1943 1 omslag

3.4.10 Nederlanders in Frankrijk

341-342 Correspondentie betreffende de hulpverlening aan en repatriëring van Nederlanders in Frankrijk, 1940-1944 1 omslag
Zie ook inv.nr. 252.

341 Repatriëring met uitzondering van Joodse Nederlanders
342 Overmaking van geld aan Nederlanders in bezet en onbezet Frankrijk

3.4.11 Nederlanders in Duitsland

343 Correspondentie betreffende hulp aan en verzoeken om repatriëring van zieke en invalide Nederlandse arbeiders in Duitsland, 1943-1944 1 omslag

III. GEDEPONEERDE ARCHIEVEN EN COLLECTIES

Dit zijn archieven of fragmenten van archieven van organen en personen in of buiten het N.R.K. die een eigen archief hebben gevormd, en verzamelingen van persoonlijke stukken.

A. DE INDISCHE AFDELING VAN HET HOOFDCOMITÉ

Deze afdeling van het Hoofdcmité die de verbinding met het Centraal Comité in Nederlands-Indië van het N.R.K. onderhield, heeft tijdelijk een eigen archief gevormd.

Zie ook inv.nrs. 88, 89.

- 344** Originele statuten van het Centraal Comité in Nederlands-Indië, te Batavia getekend door het bestuur, 1872 1 katern
- 345-346** Correspondentie van de Indische afdeling, met agenda, 1870-1875 2 pakken
 Hierbij stukken betreffende de brancard tandoe van Kol. M.F. Reiche, 1873. 1 omslag
- 345** Agenda en correspondentie 1870-1873, nrs. 1-44
- 346** Correspondentie 1873-1875, nrs. 45-93
- 347** Staten van naar Indië verzonden goederen, met name boeken 1873-1879 1 omslag
- 348** Lijsten van brieven van zieke en gewonde krijgslieden ontvangen van het Centraal Comité te Batavia ter doorzending aan geadresseerden, met namen en adressen 1874-1878 1 omslag
- 349** Lijsten van hospitaalsoldaten met uittreksels uit het stamboek die de dienst met paspoort hebben verlaten, 1874-1891 1 omslag
 Na 1891 zijn deze lijsten niet meer ingezonden.
 Zie Handelingen IV p. 8.

B. DE NEDERLANDSCHE VERENIGING VOOR ROODE KRUIS HONDEN

Deze vereniging is opgericht in 1908 (goedgekeurd bij K.B. van 27 mei 1909 nr 7) en bestaat vermoedelijk thans (1963) formeel nog steeds. Voor de verhouding met het N.R.K. zie ook nr 147.

- 350-351** Correspondentie van de Ned. Ver. v. R.K. honden, 1915-1926 2 pakken
- 350** 1915-1916
- 351** 1917-1920, 1926
- 352-353** Stukken betreffende de financiën en (leden)-administratie, 1917-1953 1 omslag en 1 pak
 De laatste penningmeester was nog in 1953 Jhr. R. Boelens van Sandberg.

- 352** Financiën 1918-1953
353 Ledenadministratie 1935-1940

C. DE GEWESTELIJK COMMISSARIS IN GELDERLAND JHR. DR. GEVERS LEUVEN

- 354** Agenda van ingekomen en verzonden stukken, 1915-1917 1 deel
De stukken zijn op 10 oktober 1916 overgenomen door Z.G.A. graaf van Limburg Stirum voorzitter van de afdeling Arnhem. Het deel is is nog in 1917 voortgezet.

D. SOUVEREINE ORDE VAN MALTA AFDELING NEDERLAND

Deze Orde werd bij het K.B. van 1913 erkend als vereniging tot hulpverlening in tijd van oorlog.

1. DE HOOFDINSPECTEUR VAN DE MALTHEZER ZIEKENINRICHTINGEN

- 355** Ingekomen brieven bij de hoofdinspecteur van de Malthazer ziekeninrichtingen, 1917-1918 1 omslag
- 356-357** Inventarissen van noodziekenhuizen, 1917-1918 4 banden
met achterin elk deel een index.
- 356** Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant
357 Limburg, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland

- 358** Staat van gestichten, gerangschikt naar de moederhuizen, 1918 1 band
met opgave van het aantal bedden, benodigde en aanwezige zusters, zoals verwerkt in de mobilisatieplannen.

- 359** Stukken betreffende het mobilisatieplan van Malthazer verplegend personeel, de evacuatiegebieden en de bij de Orde aangesloten congregaties en kloosterorden in Nederland, 1919 1 omslag

2. DE NATIONALE COMMISSIE VOOR OPLEIDING VAN KATHOLIEKE HELPSTERS

- 360** Verslagen aan de nat. cie uitgebracht door R.K. ziekenhuizen omtrent de opname van patiënten tijdens de oorlogsdagen, 1940 1 omslag

E. DE LEGERCOMMISSARIS A.N.C.F. KEYZER

Voor de functie van legercommissaris zie de inleiding. De gep. Lt.-Kol. der infanterie A.N.C.F. Keyzer werd als zodanig voor 5 jaar benoemd bij K.B. van 26 augustus 1939 nr 53, onder gelijktijdige verlening van eervol ontslag als militaircommissaris.

-
- 361** Brievenboek van de legercommissaris,
1939-1940 1 deel
- 362** Stukken door de legercommissaris ontvangen,
1939-1940 1 pak
- 363** Diverse stukken betreffende het legercommissariaat,
1940 1 omslag

F. HET N.R.K. IN BALLINGSCHAP (1940-1945)

Zie over het N.R.K. in deze periode de inleiding en de literatuurlijst.

- 364** Correspondentie tussen het London Committee, W.J.W. baron de
Vos van Steenwijk, Jhr. C.H.C. Flugé van Aspermont, het consulaat-
generaal te Genève en H. M. gezantschap te Bern,
1942-1945 2 omslagen
- Kasboeken van de delegatie te Genève,
1942-1945 3 delen
Ontbreekt.
- 365** Correspondentie tussen Jhr. O.C.A. van Lidt de Jeude als
regeringscommissaris voor de vluchtelingen­zorg te Londen en de
minister van Binnenlandse Zaken te Londen,
1940-1941 1 pak
- 366** Correspondentie betreffende afbetalingen van schulden van
particulieren, o.a. in Portugal aan het London Committee,
1942-1945 1 pak
- Correspondentie tussen het London Committee en haar delegaties
in Argentinië Brazilië en Spanje, betreffende vluchtelingen met
retroacta,
1944 3 omslagen
Ontbreekt.
- 367** Correspondentie en rapporten betreffende Nederlandse
krijgsgevangenen in Duitsland ingekomen bij het London
Committee,
1944-1945 1 pak
- G. DR. J.H.C. BASTING**
Dr. Basting was een der eerste medestanders van Henry Dunant en promotor
van het Rode Kruis in Nederland.
- 368** Brieven gericht aan Dr. J.H.C. Basting,
1863-1868 1 omslag

Afkomstig van J. Bosscha, 1867, 1 st.; Dr. E. Gurlt, 1868, 2 st.; E. Juventin, 1868, 1 st.; Jhr. H.A. van Karnebeek, 1867, 1 st.; Dr. Marjolin, 1868, 1 st.; D. van der Schuer, 1868, 1 st.; C.W.M. van de Velde, 1863, 3 st.

H. DR. CHR. F. HAJE

Deze stond in contact met Henry Dunant. Hij schreef "Een gedenkzuil der 19e eeuw: het Roode Kruis, oorsprong, geschiedenis, gevolgen", Amsterdam, 1899. De hierna beschreven brieven werden na zijn door door het N.R.K. verworven.

369

Brieven gericht aan Dr. Chr.F. Haje.
1869-1906

1 omslag

Afkomstig van: Henry Dunant, 1896-1902, 5 st.; Het Japanse Rode Kruis, 1905, 1st.; De Japanse legatie te 's-Gravenhage, 1906 1 st.; De particulier secretaris van H.M. de Koningin, 1899, 1 st.

I. K.J.G. BARON VAN HARDENBROEK VAN BERGAMBACHT

370

Brieven en stukken betreffende zijn missie als gedelegeerde van het N.R.K. naar Luxemburg, Trier, en Saarbrücken tijdens de Frans-Duitse oorlog,
1870, 1872

1 omslag

J. J.A.M.T. SANNES, MED.CAND. TE GRONINGEN

371

Stukken betreffende zijn deelname aan de ambulance naar Düsseldorf,
1870

1 omslag

IV. SUPPLEMENTEN**A. STUKKEN AFKOMSTIG VAN DR. G.W. BOLAND**

Zie over hem inv.nr. 165.

- 372** 'Overwegingen naar aanleiding van den watersnood', concepttekst van een herdenkingsartikel. Met knipsels uit *De Prins*. 1892-1893 1 omslag
- 373** 'Ontwerp van organisatie van de vrijwillige hulp bij alle in Nederland en deszelfs onmiddellijke omgeving te verwachten rampen', concept. z.j. 1 omslag
- 374** 'De drinkwatervoorziening van het leger'. z.j. 1 stuk
- 375** Overdruk van een artikel 'La guerre et le bain' door dr. Ruysch, houdende een beschrijving van de door Boland georganiseerde militaire badinrichting in Eindhoven. z.j. 1 katern
- 376** 'De verschillende kruisverenigingen; de plichten der beschaafde vrouw in het bijzonder jegens het Roode Kruis', voordracht voor de afdeling Den Haag van de Nederlandsche Bond voor Vrouwenkiesrecht, met fragmenten van een dergelijke voordracht voor de afdelingen Den Haag en Leiden. 1911 1 omslag
- 377** 'Roode Kruis en reddingwezen', propagandalezing ten bate van de Organisatie van de vrijwillige hulp in Nederland. Fragment. 1911 1 omslag
- 378** Stukken betreffende oefencursussen voor eerste hulp bij ongevallen. 1908-1911 1 omslag
- 379** Rapport over het werk van de transportcolonnes bij de oefening van de Militaire Geneeskundige Dienst in Amersfoort op 2 september 1910. 1910 1 omslag
- 380** Stukken betreffende de hoofdoefening van het Nederlandse Roode Kruis te Amersfoort, met knipsels uit *De Prins*. 1911 1 omslag
- 381** Album, getiteld "gegevens aangaande uitvindingen", houdende kranteknipsels over de rijwielbrancard en een nieuwe methode

voor kunstmatige ademhaling.
1907-1910

1 deel

382

Rapporten en correspondentie van Boland over de rijwielbrancard, met stukken en foto's betreffende demonstraties en tentoonstellingen.
1907

1 omslag

383

Demonstratiefoto's van de rijwielbrancard.
1907

1 omslag

384

Kranteknipsels uit *De Nieuwe Courant* betreffende een Nederlands voorstel aan de Volkenbond tot stichting van een Internationale Hulp Unie.
1927

3 stukken

385-387

Stukken betreffende voorstellen van Boland aan internationale conferenties van het Rode Kruis tot een internationale vloot van hospitaalschepen.
1913-1930

3 omslagen

385 1913-1928

386 1928

387 1930

388

"Schema van personeel-indeling en inrichting van een evacuatiestation, gevormd door een veldhospitaal en transportcolonne van het Roode Kruis".

z.j.

1 omslag

Vermoedelijk heeft dit rapport betrekking op de oefening, beschreven in inv.nr. 380.

B. OVERIGE AANVULLINGEN

389

Archiefstukken van dr. J.H.C. Basting, mevrouw A.F. Basting-Kattenbusch en H.N.C. van Tuyll van Seerooskerken over de oprichting van het Internationale Rode Kruis, met documentatie.
1893-1896

1 pak

Hieronder de 37 stukken uit het "Dossier Fléhite" betreffende het Rode Kruis. Deze portefeuille werd in 1977 zonder aanwijsbare herkomst gevonden in het Museum Fléhite te Amersfoort. Hij draagt de handtekening van H.N.C. baron van Tuyll van Seerooskerke en het etiket van het Haagse Rode Kruis-comité. Het is aannemelijk, dat hij na de dood van Van Tuyll in 1892 aan de weduwe Basting kwam en na haar overlijden in 1896 aan haar neef J.A. Basting, die in 1916 te Amersfoort overleed. Vgl. hiervoor de aantekeningen bij nrs. 14 en 24 en nr. 37. Stukken (1-13) afkomstig van Dr. J.H.C. Basting (1817-1870)

1 Scéance de la commission du 17 mars 1863, par J.H.D(unant), copie pour le dr. Basting, en particulier. Fragment.

Het complete stuk is gepubliceerd in *Revue internationale de la Croix Rouge*, pp 62-66, 1963

- 2** Brief van Dr. Snabilié, inspecteur der geneeskundige dienst, waarbij Basting aangewezen wordt als deelnemer aan de conferentie te Genève, 6 oktober 1863
- 3** Brief van de minister van oorlog verzoekende om namens hem aan het comité te Genève (secretaris Dunant) te berichten, dat de koning, met veel belangstelling van de wens van de conferentie van Genève heeft kennis genomen en wenst, dat de regering de verwezenlijking ervan zal bevorderen, 24 maart 1864
- 4** Brief van Henry Dunant over het bijeenroepen van de diplomatieke conferentie, Parijs, 7 juni 1864
- 5** Ongedateerd briefje namens Dunant door A.R. ter begeleiding van een nummer van l'Opinion nationale van 10 juli (1864) z.d
- 6** Brief van W.J. Knoop met verzoek om toe te treden tot een Nederlands comité waarvan Knoop op verzoek van Dunant correspondent voor Nederland is geworden; rondschrijven aan 10 personen, Maastricht 14 oktober 1865
- 7** Brief van Dr. Snabilié mededelende, dat dr. Westenberg de conferentie te Genève heeft bijgewoond, dat aldaar ook de onzijdigverklaring van gewonden is besproken en dat de koning de tot stand gekomen conventie heeft bekrachtigd, 15 oktober 1864
- 8** Minuut van verslag over de conferentie van Parijs aan de min.v.oorlog en de inspecteur gen.d., Bergen op Zoom 6 juni (1867)
- 9** Brief van min.v.oorlog en marine waarin Basting zijn benoeming tot erelid van de Nederlandse Vereniging wordt medegedeeld, met afschrift van het KB van 31 juli 1767 waarbij de ereleden en hoofdcomitéleden worden benoemd, 3 augustus 1867
- 10** Brief van de voorzitter van het hoofdcomité zendende het brevet en de bronzen en zilveren médaille van het congres te Parijs, 26 november 1867
- 11** Concept met bijzonderheden over de vertaling van Le Souvenir de Solferino enz., bestemd voor de voorzitter van het Hoofdcomité (?) en verwijzende naar zijn vriend van Tuyll voor verdere inlichtingen t.b.v. een eventueel Haagse comité, (eind 1867)
- 12** Brief van Dr. Longmore, Army medical school te Netley, betreffende diverse publicaties, 5 mei 1870
- 13** Portret van J. Henry Dunant, litho Emrik en Binger
Zeldzaam; een exemplaar bevindt zich in de verzameling Dortmund (UB Amsterdam, ex veiling Mak van Waay 15 december 1969 cat.nr.370)
Stukken (14-19) afkomstig van A.F. Basting-Kettenbursch als weduwe van J.H.C. Basting
- 14** Condoléance brieven ontvangen na het overlijden van dr. J.H.C. Basting, 1870 van: Koningin Sophie, Prins Hendrik, de Prins van Oranje, het Hoofdcomité van het Ned. Rode Kruis, het Comité te Bergen op Zoom, het vrouwencomité te Arnhem en de National Society te Londen.
In het Belastingmuseum Prof.v.d.Poel te Rotterdam bevinden zich twee dergelijke brieven van Prins Frederik en Nicolaas Beets, alsmede een brief van Henry Dunant aan J.W.A. Basting na het overlijden van zijn tante Basting-Kattenbusch, 1896
- 15** Een woord bij het graf van Basting, hs van de rede door H.H.
- 16** Bij het graf van mijn vriend Dr. J.H.C. Basting, Den Haag 26 sept. 1870 door B.C. v.d. H(eggen) Z(ijnen), off.v.gez. 1e kl.
- 17** J.H.C. Basting en het Roode Kruis, n.a.v. zijn dood, Bergen op Zoom, 4p. gedrukt 28 sept. 1870
- 18** Dr. J.H.C. Basting, door S. v.d. L., Bergen op Zoom 1870, in Bijblad van Ons Streven 2 november 1870

- 19** Brief van de voorzitter van het Hoofddcomité verzoekende toestemming om een gedenkteken op het graf van Basting te mogen plaatsen, 8 maart 1871
Stukken (20-24) afkomstig van H.N.C. baron van Tuyll van Serooskerke (1811-1892)
- 20** Brief van Dr. Carsten met uitnodiging voor een voorlopige oprichtingsvergadering van een comité in Den Haag op 20 januari 1868
- 21** Concept voor een lezing over de organisatie van het Haagse comité, 1868
- 22** Convocatie voor een bestuursvergadering van het Haagse comité op 10 aug.18xx
- 23** Notities omtrent de verdeling van het Hoofddcomité in 5 secties (1870?)
- 24** Het Roode Kruis, zijn verleden en de toekomst in mijn vaderland, concept voor een boek of artikel, ca 1980
Vgl. brief van mevr. Basting aan Dunant (UB Genève) 17 febr. 1895: "le baron de Tuyll a commencé une histoire, il avait le manuscrit et voula en parler, mais le mort l'y a empêché".
Drukwerken (25-37)
- 25** Le charité sur le champ de bataille, Genève 1864 (= D.M. Mercanton, Henry Dunant, essay bio-bibliographique (Genève 1971) nr. 74)
- 26** Résolutions de la conférence internationale de Genève, le secrétaire de la conférence J.Henry Dunant, gedrukt, octobre 1863
- 27** J.H.C.Basting, Eene roepstem tot mijn vaderland, 's Gravenhage, 1864
- 28** J. Bosscha, Het Roode Kruis, 's Gravenhage, 1867
- 29** Instructions pour mm membres du jury, van het Hoofddcomité t.g.v. de tentoonstelling in den Haag, 1869
- 30** Circulaire van het Comité International waarin het Bulletin internationale wordt aangekondigd
- 31** St. Johanner Seitung nr. 203, St. Johann, (oorlogsberichten), 30 aug. 1870
- 32** Westfälischer Anzeiger nr. 150, 20 dec 1870
aangekruist: advertentie van die ständige Kommission für die Verpflegung am Bahnhof
- 33** Rapport betreffende de ambulance van de afdeling Apeldoorn in de legerplaats Riessel tijdens 3e nationale schietwedstrijd, 1872
- 34** Rechenschaftsbericht des Württembergischen Samitäts-Vereins 1870-71, Stuttgart 1872, met opdrachtbrief aan weduwe Basting dankend voor het zenden van een foto (portret van Basting) [1870-1872]
- 35** Circulaires van het Hoofddcomité 18 febr. 1874 (overgebleven hulpgoederen) 14 maart 1874 (mededelingen uit Indië), 23 dec. 1879 (model ziekenkot), 15 maart 1881 (hulp aan Zuid Afrika) en 12 dec. 1881 (programme de concours) [1874-1881]
- 36** La piété domestique; le progrès chrétien, deux discours par Louis Chasy Paris; Hommage de l'auteur, 1881
- 37** Historische Fragmente und Essays über die Entstehung der Ganfer Konvention und des Roten Kreuzes. Separatabdruck aus der Samariter, München 1896
Hierin wordt met name van Tuyll genoemd als vriend van Basting. Het dossier wordt door het bestuur van het Museum Fléhite in bruikleen gegeven aan het Algemeen Rijksarchief, ter plaatsing achter het aldaar reeds aanwezig archief van het Hoofdbestuur van het Nederlandse Rode Kruis.
Alkmaar, maart 1978, Mr J.H. Rombach.

-
- 390** Identiteitsbewijzen, certificaten, erediploma's en andere memorabilia, uitgereikt aan medewerkers van het Rode Kruis, specimina en expedities.
1871-1945 en z.j. 1 omslag
- 391** 'Dr Johan Hendrik Christiaan Basting (1817-1870), de Nederlander aan de wieg van het Rode Kruis', artikel van J.H. Rombach in: *Universeel*, tijdschrift van het Belgische Rode Kruis in Vlaanderen 3, nr. 3.
mei-juni 1978 1 katern
- 392** Tekst van een verhandeling gehouden voor de transportcolonne op 18 februari 1936 over de Conventie van Genève uit 1929 en de voorgeschiedenis daarvan.
1936 1 omslag

BIJLAGEN

II. LEDEN VAN HET HOOFDBESTUUR

Voor de samenstelling van het Hoofdbestuur zie de inleiding.

De kringcommissarissen, hoewel lid van het Hoofdbestuur zijn in de volgende bijlage vermeld.

De Hoofdbestuursleden volgen chronologisch in hun functie.

Voorzitter

1867-1872	Dr. J. Bosscha
1872-1881	Jhr. F.V.A. ridder de Stuers
1882-1890	Gen. C.T. van Meurs
1890-1908	K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1908-1934	Z.K.H. Prins Hendrik
1934-1948	H.K.H. Prinses Juliana
1942-1945	W.B. Engelbrecht

Ondervoorzitter

1867-1882	Gen. C.T. van Meurs
1882-1890	K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1890-1897	Mr. C.A. van der Kemp
1897-1898	R.A.W. Sluiter
1898-1911	Jhr. Mr. S.Laman Trip
1911-1914	Gen.J. de Waal
1914-1915	Lt. Gen. M.B. Rost van Toningen
1915-1917	Gen.-Maj. A.A.J. Quanjer
1917-1919	K.Colijn

1e Ondervoorzitter

1919-1921	Jhr. Mr. B.C. de Jonge
1921-1925	Jhr. H. Loudon
1925-1937	Jhr. J.H. Röell
1937-1945	Mr. W.J. baron van Lynden

2e Ondervoorzitter

- Dit waren vanaf 1917 de Inspecteurs van de Geneeskundige dienst van de Landmacht, ambtshalve.

Penningmeester

1867-1872	K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1872-1899	Mr. D. Polak Daniels
1899-1903	wnd. K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1903-1905	H.J. Meertens
1905-1907	K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1907-1914	Jhr. O.J.A. Repelaar van Driel
1914-1917	wnd. Jhr. Mr. Dr. A.J. van Citters
1917-1920	
1920-1925	Jhr. A.W.G. van Riemsdijk
1925-1937	Mr. W.J. baron van Lynden
1937-1939	Jhr. Mr. J.H. de Brauw
1939-1945	J.J.M. de Waal

Secretaris-Generaal

1917-1925	Mr. H.C. Dresselhuys
1925-1932	Mr. G. van Slooten Azn
1932-1933	wnd. Dr. M. Rutgers
1933-1940	Mr. Dr. F.W. Donker Curtius
1940-1942	H.H. Thoden van Velsen

Inspecteur van de Geneeskundige dienst van de Landmacht, vanaf 1917 (ambtshalve) 2e Ondervoorzitter

1895-1898	Gen.-Maj. C.J. van der Burcht van Lichtenbergh
1898-1902	Gen.-Maj. W.T. Philipsen
1902-1905	Gen.-Maj. J. Binnendijk
1905-1908	Gen.-Maj. H.F.A. Giesbers
1908-1910	Gen.-Maj. K.Hennes
1910-1915	Gen.-Maj. A.A.J. Quanjer
1915-1917	

**Inspecteur van de Geneeskundige dienst van de Landmacht,
vanaf 1917 (ambtshalve) 2e Ondervoorzitter**

1917-1919	Gen.-Maj. Dr. E. Halbertsma
1919-1923	Gen.-Maj. Th.J.H. Snijders
1923-1924	Gen.-Maj. A.C. ten Hove
1924-1929	Gen.-Maj. N. Schrijver
1929-1933	Gen.-Maj. Dr. J.C.Diehl
1933-1938	Gen.-Maj. S.W. Praag
1939-1940	Gen.-Maj. N.A.A. an de Roemer
1941-1942	Dr.C. van den Berg. (Dir.-Gen. Volksgez.h.)

Inspecteur van de Geneeskundige dienst van de Zeemacht

1895-1905	Sch.-bij-N. L.P. Gijsberti Hodenpijl
1905-1911	Kol. Dr. C.J. de Bruyn Kops
1911-1915	Sch.-bij-N. Dr. C.T. Humme
1915-1922	Sch.-bij-N. J. Vorstman
1923-1926	Sch.-bij-N. P.J. Vastenou

Chefs van de Geneeskundige dienst van de Zeemacht

1927-1928	Hoofdoff.van gez. Dr. H.F. Minkema
1928-1931	Hoofdoff.van gez. Dr. F.H. ter Poorten
1931-1934	Hoofdoff.van gez. J.F. Hulk
1934-1937	Hoofdoff.van gez. J.Boosman
1937-1940	Hoofdoff.van gez. L.Hendriks

Hoofdcommissaris

1902-1915	Dr. J.C.J. Bierens de Haan
1914-1917	Gen.-Maj. F. Tonnet
1916-1917	Dr. A. Halbertsma
1917-1925	Gen. P.P.C.Collette
1926-1932	J.L. ten Bosch
1929-1937	H. Bakker
1937-1938	P.J. van Munnekrede

Hoofd van het Transportwezen

1939-1945 W.J. Lucardie

Hoofd van het Ziekenhuiswezen

1939-1945 Dr. H.K. Offerhaus

Afgevaardigde der Nederlandsche afdeling der Souvereine Orde van Malta

1913-1917 Jhr. Mr. E.B.F.F. Wittert van Hoogland

1917-1927 L.F.J.M. baron van Voorst tot Voorst

1927-1942 W.C.J.J. baron van Voordt tot Voorst

Afgevaardigde der Commenderij Nederland der Johanniter Orde

1913-1917 Jhr. Mr. Dr. A.J. van Citters

1917-1932 W.C. baron Röell van Hazerswoude

1932-1934 Jhr. W.F.A. van Pestel

1934-1948 Ir. F.C.C. baron van Tuyll van Serooskerken van Zuylen

Leden Dagelijks Bestuur

1867-1875 Jhr. Mr. H.J. van der Heim

1867-1896 J.J. van Mulken

1867-1878 Mr. J.A. Mutsaerts

1867-1875 Mr. L.N. graaf van Randwijk

1867-1875 Dr. J.J. Sas

1869-1880 H. Hardenberg

1875-1882 K.J.G. baron van Hardenbroek van B

1875-1882 Mr. D.C.A. graaf van Hogendorp

1875-1882 Jhr. Mr. J.A. Singendonk

1878-1882 O. baron van Wassenaar Catwijck

1880-1882 Jhr. F. de Casembroot

1882-1890 Vice-Adm. F.A.A. Gregory

1882-1909 Jhr. G.M. Verspyck

1883-1890 Mr. C.A. van der Kemp

Leden Dagelijks Bestuur

1883-1885	Jhr. P.F.Q. Sickinga
1893-1900	Mr. J.E.H. baron van Nagell tot Ampsen
1894-1895	Gen.-Maj. C.J. van der Burcht van Lichtenbergh
1909-1910	Gen.-Maj. A.A.J. Quanjer
1909-1911	J. de Waal
1910-1915	Dr. G.W.S. Lingbeek
1912-1914	Mr. M.A. de Meester
1914-1917	Jhr. E.H. van Loon
1915-1917	Dr. G.W. Boland
1916-1925	Prof. Dr. G.J.W. Koolemans Beynen
1916-1917	Jhr. A.W.G. van Riemsdijk
1916-1917	Jhr. Mr. Dr. W. Röell
1920-1925	Mej. A.H.M. Thorbecke, (belast met ziekenh.w.)
1925-1934	Dr. M. Rutgers.(belast met ziekenhuis.w.)
1929-1941	Mr. Dr. D.A.P.N. Koolen
1934-1939	Dr. H.K. Offerhaus
1937-1945	Dr. Ch.W.F.Winckel
1939-1945	Dr. H.H.Maas
1940-1945	Gen.-Maj. N.A.A. van de Roemer

Leden Hoofdbestuur

1867-1892	Dr. L.J. Egeling
1867-1875	G. Elsen
1867-1875	Jhr. G.A.C.H. von Goedecke
1867-1885	Jhr. Mr.A. van der Goes
1867-1875	Mr. D.C.A. graaf van Hogendorp
1867-1871	Jhr. H.A. van Karnebeek
1867-1875	Jhr. A. Klerck
1867-1893	Dr. C.A. van Koetsveld
1867-1872	Mr. R.J.C. Metelerkamp
1867-1903	L. Mulder
1867-1872	Mr. D. Polak Daniels

Leden Hoofdbestuur

1867-1872	Dr. G.F. Pop
1867-1875	Jhr. Mr. J.A. Singendonk
1867-1872	Jhr. Storm van 's Gravensande
1867-1894	W.C.A. Staring
1867-1878	O. baron van Waasenaar-Catwijk
1867-1872	Mr. H.F.O. baron van Zuylen van Nijevelt
1869-1880	J.J. van Mulken
1872-1875	K.J.G. baron van Hardenbroek van B
1875-1884	Jhr. Mr. H.J. van der Heim
1875-1882	Mr. L.N. graaf van Randwijk
1875-1878	Dr. H. Slot
1881-1882	Vice-Adm. F.A.A. Gregory
1881-1886	C.J. van Hees
1881-1883	Mr. C.A. van der Kemp
1881-1884	H.L. Ouderhaven
1881-1910	Dr. P. Templeman van der Hoeven
1881-1909	Dr. J.W.R. Tilanus
1881-1882	Jhr. G.M. Verspyck
1883-1900	Dr.J. van der Hoeven jr
1883-1893	Mr. J.E.H. baron van Nagell tot Ampsen
1883, 1894	Jhr. J.L.C. Pompe van Meerdervoort
1883-1897	R.A.W. Sluiter
1883-1899	Mr. W.A.P. Verkerk Pistorius
1884-1888	J.D. Sackse
1885-1893	B.E.J.H. Becking
1885-1894	Gen.-Maj. M.R. Timmerman
1888-1897	Jhr. Mr. G.J.Th. Beelaerts van Blokland
1888-1898	Jhr. Mr. S. Laman Trip
1888-1895	Sch. -bij-N. Dr. F.J. van Leent
1888-1899	Dr. W. Krol
1892-1900	W.L.-A. Gericke
1892-1900	A. Haga
1894-1908	Dr. G. J. van der Flier

Leden Hoofdbestuur

1894-1896	Dr. A. Freiherr von Eiselberg
1896-1908	H. van Lokhorst
1898-1901	Prof. Dr. J.E. van Iterson
1902-1910	Jhr. Mr. A. P. C. van Karnebeek
1902-1911	Prof. Dr. J.A. Korteweg
1902-1908	D. Matak Fontein
1902-1914	P.R. Mees
1902-1910	Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman
1909-1915	Jhr. Mr. L.H.J.F. van Bevervoorde tot Oldermeule
1909-1917	Ds. F.C. Fleischer
1909-1912	Dr. J.H. Gerretsen
1909-1912	Mr. M. A. de Meester
1909-1912	Prof. Dr. J. Rotgans
1909-1917	Mr. H.J.C. van Tienen
1909-1917	Th.J. Wynoldy Daniels
1910-1914	Mr. Dr. J.A.A.H. de Beaufort
1910-1914	Jhr. Mr. Dr. H.A. van Karnebeek
1912	F.H. Donner
1913-1916	J. W. Jorissen
1912-1914	Jhr. E.H. van Loon
1914-1917	J.C. Verspyck Mijnsen
1912-1915	Dr. G.W. Boland
1913-1916	Jhr. A.W.G. van Riemsdijk
1917-1920	Mr. W.A. baron van Ittersum
1917-1920	Prof. Dr. J. Rotgans
1917-1925	Mej. A.H.M. Thorbecke
1921-1924	Vice-Adm. J.J. Rambonnet
1924-1930	Dr. Josephus Jitta
1930-1940	A. J. ten Hope
1940-1945	Dr. J. M. Elshout
1941-1945	Dr. C. Banning
1941-1945	Mr. H. W. J. Mulder

Directeur van het Informatiebureau

1917-1921	J.C. Verspyck Mijnsen
1921-1930	T.H.L. Leclercq
1930-1932	A.T. Bloem
1932-1934	G. J. D. Bauduin
1934-1938	H. G. van Viersen
1938-1948	J. van Arkel

Hoofdofficier bij de Generale Staf

1921-1925	Kol. P. Huizer
1925-1930	Maj. H. A. F. G. Ermel Scherer
1930-1933	Lt.-Kol. P. W. Best
1933-1938	Maj. N. T. Carstens

Rechtskundig Vertegenwoordiger van het Departement van Oorlog

1917-1933	Mr. J. Woltman
1933-1943	Mr. D.R.E. Krämer

Ereleden

1867-1870	Basting, Dr. J.H.C
1875-1889	Bultlingslöwen, G. van
1925-1928	Collette, P.P.C
1867-1910	Dunant, J.H
1912-19[?]	Hora Siccama-van den Bergh van Heemstede, Mevr. A
1867-1894	Knoop, W.J
1936-1938	Koolemans Beynen, Prof. Dr. G.J.W
1911-1914	Laman Trip, Jhr. Mr. S
1909-19[?]	Lehman, R.A.L
1924-1926	Mooy, C. de
1903-1907	Mulder, L
1943-1962	Offerhaus, Dr. H. K
1897-1899	Polak Daniels, Mr. D

Ereleden

1915-19[?]	Repelaar van Driel, Jhr. O.J.A
1937-1942	Röell , Jhr. J.H
1934-1936	Rutgers, Dr. M
1908-19[?]	Templeman van der Hoeven, Dr. P
1881-1892	Tuyll van Serooskerken, H.N.C. baron van
1867-1898	Velde, C.W.M. van de
1910-19[?]	Vervloet, W.J
1915-19[?]	Waal, J. de
1908-19[?]	Wertheim-Bicker, Mevr. A.C
1908-1916	Willes-Janse van Zoutelande en Werendijcke, Mevr. J. C.van

Secretarissen

1867-1875	Dr. L.H. Verwey
1875-1892	Dr. B. Carsten
1893-1910	W.J. Vervloet
1910-1925	Jhr. M. Mazel
1912-1913	M.R. baron Bentinck
1913-1928	Jhr. O.J. Quarles van Ufford, (tot 1917 adj.)
1917-1920	Mr. A. Rueb
1925-1929	Jhr. C.H.C. Flugt van Aspermont
1929-1932, 1934-1945	Jhr. H. Beelaerts van Blokland
1932-1934	Jhr. Mr. R. Sandberg van Boelens
1939-1946	Jhr. G.M. Verspyck, (tot 1940 adj.)
1939-1940	W.J.D. Philipse, (adl.)

III. KRINGCOMMISSARISEN

Door het K.B. van 1913 werd het instituut van gewestelijk commissaris voor iedere provincie ingesteld. In 1917 kregen deze (voortaan geheten kring) commissarissen als zodanig zitting in het Hoofdbestuur. Wegens de bijzondere omstandigheden namen zij echter eerst sinds 1920 aan de vergaderingen deel. De indeling der kringen van 1917-1925 is opgenomen achter het K.B. van 22 oktober 1917 nr 607. De toen gevolgde nummering der kringen is bij het hier volgende overzicht verwaarloosd.

Sinds 1925 vallen de kringen met een enkele uitzondering weer samen met de provincies.

Groningen

1915-1916	Jhr. Mr. W. Alberda van Ekenstein
1916-1921	
1921-1931	Dr. W.H. Mansholt
1932-1935	Prof. Dr. L. Polak Daniels
1935-1937	Prof. Dr. P.R. Michaäl
1937-19[?]	L.J. Zielstra
1942-1945	Dr. P. Muntendam jr

Friesland

1915-1916	M. W. Buma
1916-1936	Mr. M.J.P.D. baron van Harinxma thoe Slooten
1936-1941	Jhr. J. de Jonge van Zwijnsbergen
1941-1943	
1943-1948	J.V.C. Treslong

Drenthe

1915-1923	Mr. G.W. baron van der Feltz
1923-1934	Mr. P. Bijl
1934-1939	Mr. W.J. Hofdijk
1939-19[?]	Mr. A.W.L. Bondam

Overijssel

1915-19[?]	A.H. baron Sloet van Marxveld
------------	-------------------------------

West-Overijssel (1921-1945)

1921-1932	Dr. H.K. Offerhaus
1933-1937	Mr. A.J.W. Bentinck van Schoonheten
1938-1945	Mr. H.M. van der Vijver

Twenthe (1921-1945)

1921-1923	R. Maas
-----------	---------

Twenthe (1921-1945)

1923-1924	P. van Delden
1924-1938	Mr. Dr. M.G. ten Cate
1938-1945	Mr. J.A.H.J. van der Dussen

Gelderland

1915-1916	Jhr. Dr. J.M.A. Gevers Leuven
1921-1923	Mr. J.W. Frowein
1923-1933	Mr. J.A. Timmerman
1933-1938	Mr. B.H. Everts
1939-1944	Jhr. Mr. H.R.A. Laman Trip

Utrecht (1915-1921, 1925-1945)

1915-1916	J.W. Jorissen
1916-1921	
1925	Mr. A.J. Labouchère
1925-1935	Ds. J. Visser
1935-19[?]	Jhr. Mr. H.A.M. van Asch van Wijck

Kring Amersfoort (1921-1925)

1921-1925	Ds. J. Visser
-----------	---------------

Kring Nieuwe Hollandsche Waterlinie (1921-1925)

1921-1925	Jhr. W.E. Engelen
-----------	-------------------

Noord Holland (1915-1921)

1915-1921	Jhr. A.W.G. van Riemsdijk
-----------	---------------------------

Noord Holland Noord, Kring stelling den Helder (1921-1945)

1921-1927	Jhr. A.W.G. van Riemsdijk
1927-1945	Dr. A.A.G. Land

Noord Holland Zuid, Kring stelling Amsterdam (1921-1945)

1921-1935	Mr. A.M. Ledeboer
1935-1945	Jhr. M.F.H. van Kinschot

Zuid Holland (1915-1921, 1925-1945)

1915-1921	Jhr. Mr. Dr. W. Röell
1925-1940	Dr. J.H.E. de Vries
1940-1945	

Kring Leiden (1921-1925)

1921-1925	Dr. C.J.A. van Iterson
-----------	------------------------

Kring 's Gravenhage (1921-1925)

1921-1925	
-----------	--

Kring Rotterdam (1921-1925)

1921-1924	Dr. J.M.Dutilh
1924-1925	Dr. J.H.E. de Vries

Zeeland

1915-19[?]	Jhr. Mr. E.A.O. de Casembroot
1921-1925	Mr. J.F. Deinse
1925-1934	H. Dronkers
1934-1939	Mr. R.M. van Dusseldorp
1939-1942	Dr. W.F.Th. van der Bijl
1942-1945	H.B.J. Knooo

Noord Brabant (1915-1921, 1925-1945)

1915-1921	Jhr. Mr. F.J.J.M. van Rijckevorsel
1925-1929	Jhr. Mr. W.J.W. van de Poll
1929-1947	Jhr. Mr. J.Th.M. Smits van Oyen

Noord Brabant West (1921-1925)

1921-1925 G. Fabius

Noord Brabant Oost (1921-1925)

1921-1923 Jhr. Mr. F.J.J.M. van Rijckevorsel

1923-1925 Jhr. Mr. W.J.M. van de Poll

Limburg

1915-1923 Mr. L.B.J. van Oppen

1923-1942 Dr. M.H.J. Ruland

1942-1945 J.H. van Rijn

IV. INTERNATIONALE RODE KRUIS-CONFERENTIES EN DE NEDERLANDSE VERTEGENWOORDIGERS

Deze Conferenties, die het hoogste besluitvormende orgaan van het Internationale Rode Kruis (IRK) vormen, bestaan uit vertegenwoordigers van de regeringen van de landen die gebonden zijn aan een of meer der Conventies van Genève, van de erkende Nationale Rode Kruis verenigingen en van het C.I.C.R. en (sinds 1928) de Liga.

N.R.K. = Nederlandse Rode Kruis; Ned. reg. = Nederlandse vertegenwoordiger van de regering.

Nederlandse vertegenwoordigers bij IRK-conferenties

Jaar	Conferentie	Naam vertegenwoordiger	Voor
1867	Parijs, 1e Int. Conf.	J. Bosscha	N.R.K.
		Jhr. H. A. van Karnebeek	N.R.K.
		Dr. J.H.C. Basting	Ned. reg.
1869	Berlijn, 2e Int. Conf.	J. Bosscha	N.R.K.
		Jhr.H.A. van Karnebeek	N.R.K.
		Majoor van der Star	Ned. reg.
1884	Genève, 3e Int. Conf.	Baron K.J.G. van Hardenbroek van B.	N.R.K.
		Jhr. Dr.J.L.C. Pompe van Meerdervoort	N.R.K.
		Majoor H. Beverman	Ned. reg.
1887	Karlsruhe, 4e Int.	Baron K.J.G. van Hardenbroek	N.R.K.

Jaar	Conferentie Conf.	Naam vertegenwoordiger van B.	Voor
		Jhr. Dr. J.L.C. Pompe van Meerdervoort	N.R.K
		Gen.-Maj. M.R. Timmerman C.J. Schouten	Ned. reg. Ned. reg.
1892	Rome, 5e Int. Conf.	Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Pistorius Verkerk Dr. Tilanus Westenberg Lt. -Kol. W. Rooseboom Kap. Jeekel	N.R.K. N.R.K. N.R.K. Ned.reg. Ned.reg.
1897	Wenen, 6e Int. Conf.	Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Jhr. S. Laman Trip Maj. W.J. Vervloet Baron K. J. G. van Hardenbroek van B. Kol. O.de Mooy	N.R.K. N.R.K. Ned. reg. Ned. reg.
1902	St. Petersburg, 7e Int. Conf.	Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Maj. W.J. Vervloet Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Lt.-Kol. Arn.J. Quanjer Dr.D. Romeyn	N.R.K. N.R.K. N.R.K. Ned. reg. Ned. reg.
1907	Londen, 8e Int. Conf.	Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Maj. W.J. Vervloet Baron K.J.G. van Hardenbroek van B. Lt. Kol. A. Arn.J. Quanjer Dr. W.G. Boland	N.R.K. N.R.K. N.R.K. Ned. reg. Ned. reg.
1912	Washington; 9e Int. Conf.	Nederland niet vertegenwoordigd	
1921	Genève, 10e Int.	Dr. Dresselhuys	N.R.K.

Jaar	Conferentie Conf.	Naam vertegenwoordiger	Voor
		Lt.-Gen. P.P.C. Collette	N.R.K.
		Prof. G.J.W. Koolemans Beynen	N.R.K.
1923	Genève, 11e Int. Conf.	Lt.-Gen. P.P.C. Collette	N.R.K.
		Mej. A.H.M. Thorbecke	N.R.K.
		Dr. H.C. Dresselhuys	Ned. reg.
1925	Genève, 12e Int. Conf.	Dr. H.C. Dresselhuys	N.R.K.
		Lt.-Gen. P. P. C. Collette	N.R.K.
		Gen. -Maj. N. Schrijver	Ned. reg.
1925	Bern, Speciale Int. Conf.	Dr. G. van Slooten,	N.R.K.
		Dr. G. van Slooten,	Ned. reg.
1928	's Gravenhage, 13e Int. Conf.	Lt.-Gen. Jhr. J.H. Röell	N.R.K.
		Dr. G. van Slooten	N.R.K.
		Baron W.J. van Lynden	N.R.K.
		Gen.-Maj.N. Schrijver	N.R.K.
		Dr. J. Woltman	N.R.K.
		Dr. N.M. Josephes Jitta	Ned. reg.
		Kap. ter Zee Dr. H.F. Minkema	Ned. reg.
1930	Brussel, 14e Int. Conf.	Gen. Dr. J.C. Diehl	N.R.K.
		Dr. G. van Slooten	N.R.K.
		Mej. A. Reineke	N.R.K.
		Gen. Dr. J.C. Diehl	Ned. reg.
		Dr. G. van Slooten	Ned. reg.
1934	Tokio, 15e Int. Conf.	Lt. -Gen. Dr. J.C. Diehl	N.R.K.
		Lt. -Gen. Dr. J.C. Diehl	Ned. reg.
1938	Londen, 16e Int. Conf.	Gen.-Maj. S. W. Praag	N.R.K.
		Dr. J.W. Meijer Ranneft	N.R.K.
		Dr. J.P.A. François	N.R.K.
		Dr. F.W. Donker Curtius	N.R.K.

Jaar	Conferentie	Naam vertegenwoordiger	Voor
		Lt. C. Moolenburgh	N.R.K.
		Kap. K. van Rijn	N.R.K.
		Gen.-Maj. S.W. Praag	N.R.K.
		Dr. F.W. Donker Curtius	Ned. reg.
		Dr. J.W. Meijer Ranneft	Ned. reg.

V. ALGEMENE VERGADERINGEN VAN HET N.R.K., 1870-1943.

1870-1924	's Gravenhage.
1925, 7 juli	Maastricht.
1926, 17 juni	Hengelo (O.).
1927, 17 juni	's Gravenhage.
1928, 14 juni	Hilversum.
1929, 20 juni	Middelburg.
1930, 14 mei	Gouda.
1931, 12 juni	Deventer.
1932, 24 juni	den Helder.
1933, 28 april	Rotterdam.
1934, 29 juni	Beverwijk.
1935	
1936, 12 juni	Eindhoven.
1937, 18 juni	Groningen.
1938, 10 juni	Bergen op Zoom.
1939, 7 juli	Dordrecht.
1940, 21 juni	's Gravenhage, Vergaderingen van het Dagelijks Bestuur, handelende voor de Algemene Vergadering.
1941, 24 oktober	's Gravenhage, Vergaderingen van het Dagelijks Bestuur, handelende voor de Algemene Vergadering.
1942	's Gravenhage, Vergaderingen van het Dagelijks Bestuur, handelende voor de Algemene Vergadering.
1943, 18 november	's Gravenhage, Vergaderingen van het Dagelijks Bestuur, handelende voor de Algemene Vergadering.

Na de oorlog had de eerste (buitengewone) Algemene Vergadering plaats op 26 maart 1947 te Utrecht.

VI. CONCORDANTIE

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
1A	1
1B	2
1C	3
2A	4
2B	5
2C	6
3	7
4A	8
4B	9
5A	10
5B	11
5C	12
5D	13
5E	14
5F	15
5G	16
5H	17
6	18
7A	19
7B	20
7C	21
8A	22
8B	23
9	24
10A	25
10B	26
11	27
12	28
13A	29
13B	30
13C	31

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
13D	32
13E	33
13F	34
13G	35
13H	36
13I	37
13J	38
13K	39
13L	40
13M	41
13N	42
13O	43
13P	44
14	45
15	46
309	47
310	48
311	49
16A	50
16B	51
17	52
18	53
19	54
20 en 312	55
21	56
22	57
23	58
24	59
25	60
26	61
27A	62
27B	63
28	64

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
29	65
30	66
31	67
32	68
33A	69
33B	70
34	71
35	72
36	73
37	74
38	75
39	76
40	77
41	78
42	79
43A	80
43B	81
44	82
45	83
46	84
47	85
48	86
49	87
50	88
51	89
52	90
53	91
54	92
55	93
55A	94
56	95
57	96
58	97

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
59	98
60	99
61	100
62	101
63	102
64	103
65	104
66	105
67	106
68	107
69	108
70	109
71A	110
71B	111
72	112
73A	113
73B	114
74A	115
74B	116
75	117
76	118
77	119
78	120
79A	121
79B	122
80	123
80A	124
80B	125
81	126
82	127
83	128
84	129
85	130

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
86	131
87	132
88	133
89	134
90	135
91	-
92	136
93	137
94	138
95	139
96	140
97	141
98	142
99	143
100	144
101	145
102	146
103A	147
103B	148
104	149
105	150
106	151
107	152
108	153
109A	154
109B	155
110	156
111	157
112	158
113A	159
113B	160
114	161
115	162

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
116	163
117	164
118	165
119	166
120	167
121A	168
122	169
123	170
124	171
125	172
126	173
126A	174
127	175
128	176
129	177
130	178
131	179
132	180
133	181
134	182
135A	183
135B	184
136	185
137	186
138	187
138A	188
139	189
140	190
141	191
142	192
143	193
144	194
145	195

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
146	196
147	197
148	198
149	199
150	200
151	201
152	202
153	203
154A	204
154B	205
155	206
156	207
157	208
158	209
159	210
160	211
161	212
162	213
163	214
164	215
165A	216
165B	217
165C	218
165D	218
166	219
167	220
168	221
169	222
170	223
171	224
172	225
173	226
174	227

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
175A	228
175B	229
175C	230
176	231
177	232
178A	233
178B	234
179	235
180A	236
180B	237
181	238
182	239
183	240
184	241
185	242
186	243
187	244
188	245
189A	246
189B	247
189C	248
190	249
191	250
192	251
193	252
194	253
195A	254
195B	255
196	256
197	257
198A	258
198B	259
199	260

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
200A	261
200B	262
200C	263
201	264
202	265
203	266
204	267
205	268
206	269
207	270
208	271
209	272
210	273
211	274
212	275
213	276
214	277
214A	278
215A	279
215B	280
215C	281
216	282
217	283
218	284
219A	285
219B	286
220A	287
220B	288
220C	289
221	290
222	291
223	292
224	293

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
225	294
226A	295
226B	296
226C	297
226D	298
227A	299
227B	300
227C	301
228	302
229	303
230	-
231A	304
231B	305
231C	306
231D	307
232	308
233	309
234	310
235A	311
235B	312
235C	313
236A	314
236B	315
237A	316
237B	317
238	318
239	319
240	320
241	321
242	322
243	323
244	324
245	325

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
246	326
247	327
248	328
249	329
250	330
251	331
252	332
253	333
254	334
255	335
256	336
257	337
258	338
259	339
260A	340
260B	341
261	342
262	343
263A	344
263B	345
264	346
265	347
266	348
267A	349
267B	350
268A	351
268	352
269	353
270	354
271A	355
271B	356
272	357
273	358

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
274	359
275	360
276	361
277	362
278	363
279	-
280	364
281	365
282	-
283	366
284	367
285	368
286	369
287	370
288	371
289	372
290	373
291	374
292	375
293	376
294	377
295	378
296	379
297	380
298	381
299	382
300	-
301	383
302	384
303	385
304	386
305	387
306	388

Oud inv.nr. (archiefinventaris 2.19.014, J.H. Rombach 1966)	Nieuw inv.nr.
307	389
308	390
309	47
310	48
311	49
312	1 foto; ingevoegd in 55
313	391